

**Vzdelávací program pre žiakov
so stredným stupňom
mentálneho postihnutia
Variant B
ISCED 1**

Štátny vzdelávací program

Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

ŠkVP vypracovala: Mgr. Trnková Mária

Obsah

Úvod	4
1 Charakteristika predmetov a obsah vzdelávania pre 1. až 4. ročník žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia	5
1.1 Slovenský jazyk a literatúra 1. až 4. ročník	5
1.1.1 Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník	6
1.1.2 Rámcový obsah vzdelávania 2.ročník	8
1.1.3 Rámcový obsah vzdelávania 3.ročník	9
1.1.4 Rámcový obsah vzdelávania 4.ročník	10
1.1.5 Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	12
1.2 Rozvíjanie komunikačnej schopnosti 1. až 4. ročník	13
1.3 Rozvíjanie grafomotorických zručností 1. až 4. ročník	19
1.3.1 Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník	19
1.3.2 Rámcový obsah vzdelávania 2.ročník	21
1.3.3 Rámcový obsah vzdelávania 3.ročník	22
1.3.4 Rámcový obsah vzdelávania 4.ročník	23
1.3.5 Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	24
1.4 Matematika 1. až 4. ročník	25
1.4.1 Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník	26
1.4.2 Rámcový obsah vzdelávania 2.ročník	27
1.4.3 Rámcový obsah vzdelávania 3.ročník	29
1.4.4 Rámcový obsah vzdelávania 4.ročník	31
1.4.5 Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	32
1.5 Vecné učenie	34
1.5.1 Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník	35
1.5.2 Rámcový obsah vzdelávania 2.ročník	37
1.5.3 Rámcový obsah vzdelávania 3.ročník	39
1.5.4 Rámcový obsah vzdelávania 4.ročník	40
1.5.5 Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	44
1.6 Pracovné vyučovanie	47
1.6.1 Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník	48
1.6.2 Rámcový obsah vzdelávania 2.ročník	51
1.6.3 Rámcový obsah vzdelávania 3.ročník	53

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

1.6.4	Rámcový obsah vzdelávania 4.ročník	56
1.6.5	Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	58
1.7	Hudobná výchova	61
1.7.1	Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník	62
1.7.2	Rámcový obsah vzdelávania 2.ročník	63
1.7.3	Rámcový obsah vzdelávania 3.ročník	65
1.7.4	Rámcový obsah vzdelávania 4.ročník	66
1.7.5	Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	67
1.8	Výtvarná výchova	69
1.8.1	Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník	70
1.8.2	Rámcový obsah vzdelávania 2.ročník	72
1.8.3	Rámcový obsah vzdelávania 3.ročník	74
1.8.4	Rámcový obsah vzdelávania 4.ročník	76
1.8.5	Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	78
1.9	Telesná a športová výchova	80
1.9.1	Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník	82
1.9.2	Rámcový obsah vzdelávania 2.ročník	84
1.9.3	Rámcový obsah vzdelávania 3.ročník	86
1.9.4	Rámcový obsah vzdelávania 4.ročník	89
1.9.5	Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	92.
1.10	Etická výchova	94
1.10.1	Rámcový obsah vzdelávania 5.ročník	95

POUŽITÁ LITERATÚRA

[vp_pre_ziakov_s_mentalnym_postihnutim.pdf](#)

ÚVOD

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov s touto diagnózou v základnej škole, t. j. v špeciálnej základnej škole pre žiakov s mentálnym postihnutím a v ďalších školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, v špeciálnych triedach základných škôl alebo pri individuálnom začlenení. Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím v školách, kde sú vzdelávaní. Špeciálna základná škola, ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na

- a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

1 Charakteristika predmetov a obsah vzdelávania pre 1. až 5. ročník žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

1.1 Slovenský jazyk a literatúra 1. až 5. ročník

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Časový rozsah: 3 hodiny / týždeň, 99 ročne

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových. Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh. Čítanie a literárna výchova Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejaviť taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť. Nie je záväzné učiť žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená). V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeneho, veľkého písaného a malého písaného písmena.

Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu. Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upúťali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

1.1.1 Rámcový obsah vzdelávania 1.ročník

Predmet slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykovú, slohovú zložku a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelené, ale tvoria integrálnu súčasť jazykového vyučovania. Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou.

K obsahu predmetu Slovenský jazyk (čítanie a literatúra) môžeme zaradiť:

- Oboznámenie žiakov s leporelami a knihami – príprava na čítanie.
- Zameranie pozornosti na určený objekt, obrázok, nákres, pomenovávanie predmetov, javov, činností, obrázkov, ...
- Porovnávanie predmetov, obrázkov a pomenovávanie ich vlastností vo vzťahu k veľkosti, tvaru, farbe,
- Chápanie a vyjadrenie polohy predmetu – hore, dolu, vyššie, nižšie, vľavo, vpravo, na kraji, v prostriedku, na konci, pred, za, nad, pod. ...
- Určovanie (vyhľadávanie) tvarovo (farebne) rovnakých jednotlivých obrazcov spomedzi navzájom podobných usporiadaných v radoch, nácvik postupovania zľava doprava.
- Vyhľadávanie tvarovo (farebne) odlišných jednotlivých obrazcov usporiadaných v radoch (zľava doprava), cvičenie rozlišovacej schopnosti na skupinách obrazcov.
- Hláska a písmeno a, A, i, I vo funkcii medzi obrázkami.
- Sluchová diferenciacia slov s využitím riekaniek a vyčítaniek.

Základné predmetové kompetencie

Čitateľská gramotnosť

Osvojenie si čítania hlások a, i vo funkcii medzi obrázkami.

Pri vyvodzovaní písmen používame obrázky, riekanky a znázorňovanie písmen pohybom.

Podľa individuálnych schopností žiakov využívame zrak, sluch alebo zapájame i motoriku.

Učivo precvičujeme na kartičkách alebo obrázkoch.

Ústny a písomný prejav

Komunikatívna kompetencia

- Funkčne používať jazyk v rozličných komunikačných situáciách.

Fonologické schopnosti

- Sluchová diferenciacia slov s využitím riekaniek a vyčítaniek.

Verejná prezentácia textu

- Rozvinúť pamäťové schopnosti

Proces

Tempo práce je potrebné zvoliť podľa schopností žiaka, pričom je možné, že na konci školského roku žiak nebude mať zvládnuté celé učivo slovenského jazyka určeného pre prvý ročník, čo nie je dôvod na to, aby ročník opakovalo; v ďalšom ročníku učivo doberie a až potom prejde na učivo ďalšieho ročníka.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné</p> <p>- zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné</p> <p>Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, beseda</p> <p>Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch;</p> <p>nástenné mapy,</p> <p>demonštrácia, ilustrácie, fotografie, obrazy</p> <p>premietanie statických a dynamických obrazov,</p> <p>zvukové pomôcky, PC</p> <p>literárne pomôcky,</p> <p>dramatizácia;</p> <p>Opisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie tvarov; literárne pomôcky, PC, domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p>

1.1.2 Rámcový obsah 2.ročník

Predmet Slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykovú, slohovú zložku a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelené, ale tvoria integrálnu súčasť jazykového vyučovania. Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou.

K obsahu predmetu Slovenský jazyk (čítanie a literatúra) môžeme zaradiť:

Hláska a písmeno m, M.

Slabika ma, má, Ma, Má, mi, Mi, MI.

Hláska a písmeno e, E, slabika me, Me.

Čítanie dvojslabičných slov: mama, mami, mame, máme.

Hláska a písmeno I, L, slabiky s týmito písmenami

Čítanie dvojslabičných slov zložených zo známych slabík.

Na základe sluchového vnímania poznávať prvú hlásku slova.

Osvojovanie čítania otvorených slabík zložených z osvojených písmen.

Základné predmetové kompetencie

Pri vyvodzovaní písmen používame obrázky, riekanky a znázorňovanie písmen pohybom.

Podľa individuálnych schopností žiakov využívame zrak, sluch alebo zapájame i motoriku.

Učivo precvičujeme na kartičkách alebo kockách.

Ústny a písomný prejav

Komunikatívna kompetencia

- Funkčne používať jazyk v rozličných komunikačných situáciách.

Fonologické schopnosti

- Na základe sluchu analyzovať a syntetizovať slabiky a slová.

Verejná prezentácia textu

- Rozvinúť pamäťové schopnosti

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, beseda</p> <p>Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch;</p> <p>nástenné mapy, demonštrácia, ilustrácie, fotografie, obrazy</p> <p>premietanie statických a dynamických obrazov, zvukové pomôcky, PC</p> <p>literárne pomôcky, dramatizácia;</p> <p>Opisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie tvarov; literárne pomôcky, PC, domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p>

1.1.3 Rámcový obsah 3.ročník

Predmet Slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykovú, slohovú zložku a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelené, ale tvoria integrálnu súčasť jazykového vyučovania. Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou.

K obsahu predmetu Slovenský jazyk (čítanie a literatúra) môžeme zaradiť:

Čítanie tlačených písmen, slabík a slov vyvodených v druhom ročníku.

Čítanie písaných písmen a slabík nacvičovaných v písaní v druhom ročníku.

Postupné osvojovanie veľkých a malých písmen: **o, O, v, V, u, U, t, T, p, P.**

Čítanie otvorených slabík z osvojených písmen.

Nácvik čítania zatvorených slabík (im, et, it, op, pil, tam, lep).

Čítanie dvojslabičných slov z otvorených slabík.

Čítanie jednoduchých viet.

Základné predmetové kompetencie

Pri vyvedení písmen najprv vyvedíme hlásku a písmeno za pomoci riekanky a obrázkov. Pri vyvodzovaní jednotlivých hlások a písmen vytvárame vizuálnu, akustickú a artikulačnú väzbu. Pripravujeme žiakov na čítanie slov včlenením prvej alebo poslednej hlásky do vysloveného slova. Učíme žiakov rozlišovať krátke a dlhé slabiky. Učíme ich počúvať a vnímať krátky príbeh alebo rozprávku.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, beseda</p> <p>Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch; nástenné mapy, ilustrácie, fotografie, obrazy, premietanie statických a dynamických obrazov, zvukové pomôcky, IKT</p> <p>literárne pomôcky, dramatizácia;</p> <p>Literárne pomôcky, Odpisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie tvarov; IKT, domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p> <p>-</p>

1.1.4 Rámcový obsah 4.ročník

Predmet slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykovú, slohovú zložku a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelené, ale tvoria integrálnu súčasť jazykového vyučovania. Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou.

K obsahu predmetu Slovenský jazyk (čítanie a literatúra) môžeme zaradiť:

Technika čítania

Čítanie tlačených písmen, slabík a slov vyvedených v treťom ročníku.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Čítanie písaných písmen, slabík a slov vyvedených v treťom ročníku.

Utvrdenie známych dvojslabičných slov .

Nácvik čítania trojslabičných slov.

Postupné osvojovanie veľkých a malých písmen: **j, J, s, S, n, N, y, Y, š, Š, d, D.**

Čítanie slabík v riadkoch, stĺpcoch, vyhľadávanie slabík podľa pokynu učiteľa, vyhľadávanie plnovýznamových slov.

Nacvičovanie viazaného čítania jednoduchých slov.

Čítanie jednoduchých viet s porozumením.

Priradovanie viet k ilustráciám.

Nacvičovanie čítania súvislého textu s porozumením.

Základné predmetové kompetencie

Pri vyvodzovaní novej hlásky a písmena vytvárame vizuálnu, akustickú a artikulačnú väzbu. Hlásku priradujeme k tlačnému aj písanému písmenu, precvičujeme ju medzi známymi písmenami, rozvíjame sluchové vnímanie. Pri čítaní obrázkov žiaci ťahajú prstom po grafickom znázornení novej hlásky. V relaxačnej časti hodiny využívame slabikové pexesá, vyčítanky a hudobno-pohybové hry. Učíme žiakov pracovať s čitateľskou tabuľkou.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné – vstupné a priebežné Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania	Rozhovor, rozprávanie, beseda Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch; nástenné mapy, ilustrácie, fotografie, obrazy, premietanie statických a dynamických obrazov, dramatizácia; zvukové pomôcky, IKT literárne pomôcky, Literárne pomôcky, Odpisovanie predpísaných	Individuálna Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
	tvarov, modelovanie, písanie tvarov; IKT, domáca úloha	

1.1.5 Rámcový obsah 5.ročník

Predmet slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykovú, slohovú zložku a písanie.

Čítanie

- Návnik čítania písmen **k, K, z, Z, b, B, c, C, č, Č, r, R**.
- návnik čítania dvojslabičných slov s otvorenými a zatvorenými slabikami. Čítanie jednoduchých viet s porozumením.

Literárna výchova, sloh

- Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku,
- využívanie informačnej hodnoty textu pri jeho reprodukcii,
- využívanie rozšíreného osobného frekvenčného slovníka pri tvorbe jednoduchých viet - vyjadrenie účelnosti predmetu (Prečo? Načo?), priradovanie slov - podstatných mien k pomenovaniu činnosti, vlastnosti.

Písanie

- Návnik písania písmen nacvičovaných v čítaní,
- zapisovanie slabík a niektorých jednoduchých slov nacvičovaných na čítaní ich odpisovaním a po ich nadiktovaní,
- návnik správneho používania dĺžňa pri zápise slabík, slov.

Základné predmetové kompetencie

Čitateľská gramotnosť

Osvojiť si čítanie otvorených a zatvorených slabík, jednoduchých slov a viet s porozumením

Ústny a písomný prejav

Komunikatívna kompetencia

- Funkčne používať jazyk v rozličných komunikačných situáciách.

Fonologické schopnosti

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

- Rozvinúť analyticko-syntetické schopnosti

Verejná prezentácia textu

- Rozvinúť pamäťové schopnosti

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, beseda</p> <p>Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch;</p> <p>nástenné mapy, demonštrácia, ilustrácie, fotografie, obrazy</p> <p>premietanie statických a dynamických obrazov, zvukové pomôcky, PC</p> <p>literárne pomôcky, dramatizácia;</p> <p>Opisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie tvarov; literárne pomôcky, PC,</p> <p>domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p>

1.2 Rozvíjanie komunikačnej schopnosti 1. až 5. ročník

Predmet: Rozvíjanie komunikačnej schopnosti

Časový rozsah: 3 hodiny / týždeň, 99 ročne

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti (ďalej aj „RKS“) je určený pre všetkých žiakov s mentálnym postihnutím. V klinickom obraze mentálnej retardácie sa vyskytujú sprievodné prejavy v neuro-psychickom vývine, vo vývine motoriky, psychiky, citov, vôle a najmä v oblasti komunikácie a reči.

Komunikačná schopnosť je komplexná schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru.

Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (fonetickofonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). Preto je obsah predmetu RKS zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie.

Narušená komunikačná schopnosť detí s mentálnym postihnutím má špecifickú etiológiu, symptomatológiu aj metódy intervencie. (Lechta - Matuška, 1995) U detí s mentálnym postihnutím býva zvyčajne vývin reči oneskorený alebo obmedzený.

Obsah predmetu RKS je rámcový. Postupujeme v súlade so zákonitosťami vývinu reči a myslenia žiaka, rešpektujúc priebežne úroveň všetkých jeho schopností (motorika, poznávacie procesy).

Počet vyučovacích hodín v týždni je daný rámcovým učebným plánom (ďalej len RUP) vo vzdelávacom programe pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím. Pre žiakov, ktorí nie sú schopní dorozumieť sa hovorenou rečou (ich reč nie je zrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci), sa odporúča okrem predmetu RKS zaradiť aj voliteľný predmet Augmentatívna a alternatívna komunikácia.

Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch.

Cieľ predmetu

Hlavným cieľom predmetu RKS v ŠZŠ je podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a funkčného dorozumievania, stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti jednotlivých žiakov je primerané úrovni rozvinutia poznávacích, psycho-motorických, citových a vôľových predpokladov a schopností.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Obsah predmetu

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto ciele aj obsah predmetu musia mať širší záber a orientujú sa na celý komplex dorozumievacieho procesu.

V každodennej komunikácii sa navzájom podmieňujú a prelínajú jednotlivé jazykové roviny a spôsoby komunikácie, preto ich nasledovné členenie je skôr teoretické. Má však zámer usporiadať ciele, obsah a činnosti smerujúce k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti do systému. Obsah musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Pri rozvíjaní komunikačnej schopnosti detí s mentálnym postihnutím stredného stupňa je prioritou obsahová stránka.

Obsah a ciele rozvíjania komunikačnej schopnosti v jednotlivých oblastiach:

Pragmatická rovina jazyka

cieľ	obsah
Rozvíjať praktické používanie jazyka na dorozumievanie, a to s použitím verbálnych aj neverbálnych komunikačných prostriedkov.	<p><i>Porozumenie reči</i></p> <p>Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov. Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií. Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera.</p> <p><i>Rozvíjanie expresívnej reči</i> Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. Vo všetkých hrách kladieme dôraz na hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky. Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov, 325 grafických znakov alebo iným náhradným komunikačným prostriedkom. Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie</p>

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

	<p>pochopiť a komentovať („zažiť ich“) a tým si upevňovať slovnú zásobu. Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny, jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií. Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.</p> <p><i>Rozhovor</i> Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom. Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok. Modelové hry, dramatizácia</p>
	<i>Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy</i>

Lexikálno-sémantická rovina jazyka

cieľ	obsah
Rozvíjať slovnú zásobu, chápanie pojmov a ich používanie v komunikácii	Pomenovávanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov. Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.) Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.) Zovšeobecňovanie pojmov. Kľúčové slová. Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
	<i>Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy</i>

Morfologicko-syntaktická rovina jazyka

cieľ	obsah
Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá.	Nácvik ohýbania slov, nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou,

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby (podľa individuálnych schopností žiaka).	názorným a zážitkovým spôsobom, maľované čítanie, dopĺňovanie a opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči
	<i>Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy</i>

Foneticko-fonologická rovina jazyka

cieľ	obsah
Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištinkatívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností žiaka. Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť	Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti Hry s nerečovými zvukmi, rozlišovanie rôznych druhov zvukov (zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.), rozlišovanie intenzity a smeru prichádzajúcich zvukov. Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík. Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
	<i>Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy</i>

Rozvíjanie rozprávačských schopností (naratív)

cieľ	obsah
Rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov podľa individuálnych schopností.	Pozorovanie osôb a udalostí v okolí, uvažovanie o nich aj mimo ich bezprostredného vnímania. Jednoduché rozprávanie zážitku podľa osnovy, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí. Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.

Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou

cieľ	obsah
Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie	Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností. Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

<p>Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferencácia, pamäť).</p>	<p>Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru. Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod.</p> <p>Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov, osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien. Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti. Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy. Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoraďovanie, triedenie – kategorizácia Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)</p>
<p>Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase</p>	<p>Cvičenia pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia Serialita (návrik sekvencií, postupnosti) Intermodalita (audiovizuálny vzťah)</p>
<p>Rozvíjať motorické schopnosti</p>	<p>Rozvíjanie gromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.</p>
<p>Rozvíjať čitateľské a pisateľské schopnosti</p>	<p>Pre osvojovanie čítania analyticko-syntetickou i globálnou metódou je nevyhnutné dosiahnutie určitej úrovne fonologického uvedomenia. Preto je súčasťou obsahu predmetu RKS aj: Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov. Schematické znázornenie slov. Rytmizovanie riekaniek a detských pesničiek. Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku; sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava). Obrázkové (maľované) čítanie. Ak individuálne schopnosti žiaka nedovoľujú osvojovanie si všetkých tvarov písmen, odporúča sa čítanie a písanie len veľkých tlačných písmen.</p>
	<p><i>Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy</i></p>

1.3 Rozvíjanie grafomotorických zručností 1. až 5. ročník.

Predmet: Rozvíjanie grafomotorických zručností

Časový rozsah: 2 hodiny / týždeň, 66 ročne

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Okrem vyučovacích hodín vyučovacieho predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, ako napr. výtvarná výchova a hudobná výchova. Pri vyučovaní rozvíjania grafomotorických zručností z hľadiska jeho obsahu v príslušnom ročníku nadväzujeme upevňovaním a rozvíjaním učiva, ktoré je stanovené pre jednotlivé zložky slovenského jazyka, najmä písania a slohu. V prípravnom a aj v ďalších ročníkoch sú dôležité ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová. Takúto pomôcku možno využiť opakovane pre toho istého žiaka alebo postupne pre viacerých žiakov. Plnenie vyučovacích cieľov a využívanie foriem a prostriedkov týchto dvoch zložiek od 5. ročníka úzko súvisí s rozvíjaním grafomotorických zručností a písaniam, a preto je vhodné túto zručnosť u žiakov rozvíjať v priamej nadväznosti na stanovený obsah a ciele gramatiky a slohu.

1.3.1 Rámcový obsah 1.ročník

Výcvik písania:

- Používanie oboch rúk pri cvičení jemnej aj hrubej motoriky.
- Uchopovanie písacieho nástroja (farbičky, ceruzky) dlaňou.
- Uchopovanie písacieho nástroja (farbičky, ceruzky) prstami.
- Vedenie žiaka k správnej pozícii tela pri písaní.
- Zanechávanie farebnej stopy na podložke/papieri voľným čmáraním.
- Čmáranie dominantnou rukou – kruhové čmáranie, čmáranie vertikálnym smerom.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

- Obkresľovanie makiet s geometrickými tvarmi.
- Horné a dolné oblúky.
- Vodorovné čiary zľava doprava.
- Zvislé a šikmé čiary (oboma smermi: zhora nadol a naopak).
- Obkresľovanie veľkých tvarov písmen – samohlások A, I , ak sa s nimi žiak oboznamuje na čítaní.

Základné predmetové kompetencie

Pri výcviku písania začíname od veľkých prvkov a prípravných cvikov, ktoré sa postupne zmenšujú a spresňujú. Nacvičené prvky stále opakujeme s použitím inej motivácie a iných písacích potrieb. Najprv žiaci píšu s takými písacími potrebami, ktoré zanechávajú širšiu stopu (štetec, pastelky...). Po ich zvládnutí prejdeme k písaniu farbičkou, ceruzou a perom. Zameriavame sa na koordináciu pohybov ruky a oka. Sústavne dbáme na správne držanie písacích potrieb a správne sedenie pri písaní. Zaraďujeme cvičenia na uvoľňovanie ruky, odstránenie nesprávneho, kľčovitého držania písacích potrieb.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné – vstupné a priebežné Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania	Rozhovor, rozprávanie, beseda Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch; nástenné mapy, demonštrácia, ilustrácie, fotografie, obrazy premietanie statických a dynamických obrazov, zvukové pomôcky, PC literárne pomôcky, dramatizácia; Opisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie	Individuálna Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
	tvarov; literárne pomôcky, PC, domáca úloha	

1.3.2 Rámcový obsah 2.ročník

Predmet Slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykovú, slohovú zložku a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelené, ale tvoria integrálnu súčasť jazykového vyučovania. Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou.

K obsahu predmetu Slovenský jazyk (čítanie a literatúra) môžeme zaradiť:

Hláska a písmeno m, M.

Slabika ma, má, Ma, Má, mi, Mi, MI.

Hláska a písmeno e, E, slabika me, Me.

Čítanie dvojslabičných slov: mama, mami, mame, máme.

Hláska a písmeno I, L, slabiky s týmito písmenami

Čítanie dvojslabičných slov zložených zo známych slabík.

Na základe sluchového vnímania poznávať prvú hlásku slova.

Osvojovanie čítania otvorených slabík zložených z osvojených písmen.

Základné predmetové kompetencie

Pri vyvodzovaní písmen používame obrázky, riekanky a znázorňovanie písmen pohybom.

Podľa individuálnych schopností žiakov využívame zrak, sluch alebo zapájame i motoriku.

Učivo precvičujeme na kartičkách alebo kockách.

Ústny a písomný prejav

Komunikatívna kompetencia

- Funkčne používať jazyk v rozličných komunikačných situáciách.

Fonologické schopnosti

- Na základe sluchu analyzovať a syntetizovať slabiky a slová.

Verejná prezentácia textu

- Rozvinúť pamäťové schopnosti

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, beseda</p> <p>Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch;</p> <p>nástenné mapy, demonštrácia, ilustrácie, fotografie, obrazy</p> <p>premietanie statických a dynamických obrazov, zvukové pomôcky, PC</p> <p>literárne pomôcky, dramatizácia;</p> <p>Opisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie tvarov; literárne pomôcky, PC, domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p>

1.3.3 Rámcový obsah 3.ročník

Predmet Slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykovú, slohovú zložku a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelené, ale tvoria integrálnu súčasť jazykového vyučovania. Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou.

K obsahu predmetu Slovenský jazyk (čítanie a literatúra) môžeme zaradiť:

Čítanie tlačených písmen, slabík a slov vyvedených v druhom ročníku.

Čítanie písaných písmen a slabík nacvičovaných v písaní v druhom ročníku.

Postupné osvojovanie veľkých a malých písmen: **o, O, v, V, u, U, t, T, p, P.**

Čítanie otvorených slabík z osvojených písmen.

Nácvik čítania zatvorených slabík (im, et, it, op, pil, tam, lep).

Čítanie dvojslabičných slov z otvorených slabík.

Čítanie jednoduchých viet.

Základné predmetové kompetencie

Pri vyvedení písmen najprv vyvedíme hlásku a písmeno za pomoci riekanky a obrázkov. Pri vyvodzovaní jednotlivých hlások a písmen vytvárame vizuálnu, akustickú a artikulačnú väzbu. Pripravujeme žiakov na čítanie slov včlenením prvej alebo poslednej hlásky do vysloveného slova. Učíme žiakov rozlišovať krátke a dlhé slabiky. Učíme ich počúvať a vnímať krátky príbeh alebo rozprávku.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, beseda</p> <p>Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch; nástenné mapy, ilustrácie, fotografie, obrazy, premietanie statických a dynamických obrazov, zvukové pomôcky, IKT</p> <p>literárne pomôcky, dramatizácia;</p> <p>Literárne pomôcky, Odpisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie tvarov; IKT, domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p>

1.3.4 Rámcový obsah 4.ročník

Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou. Upevňovaním a rozvíjaním učiva nadväzujeme na obsah učiva stanoveného pre jednotlivé zložky slovenského jazyka.

Výcvik písania:

Postupný nácvik malých písmen **j, s, n, z, d, š**.

Písanie slabík z osvojených písmen jednoduchými spájacími ťahmi.

Nácvik písania veľkých písmen: **A, O, M, N, I**.

Písanie písmen podľa diktátu.

Nácvik písania slov typu: mám, tam, sem, sám, les, pes.

Základné predmetové kompetencie

Vytvárame priestor, kde si žiak môže horšie zvládnuté tvary precvičiť. Počet a poradie písmen môže učiteľ meniť podľa individuálnych schopností žiakov. Naďalej uskutočňujeme cvičenia jemnej motoriky a zaraďujeme uvoľňovacie cviky. Žiak, ktorý nie je schopný zvládnuť písaný tvar písma, pokračuje v nácviku písania veľkých tlačných písmen.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné</p> <p>- zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné</p> <p>Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, beseda</p> <p>Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch; nástenné mapy, demonštrácia, ilustrácie, fotografie, premietanie statických a dynamických obrazov, dramatizácia; zvukové pomôcky, IKT; literárne pomôcky,</p> <p>Odpisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie tvarov; literárne pomôcky, IKT, domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p>

1.3.5 Rámcový obsah 5.ročník

Pri vyučovaní rozvíjania grafomotorických zručností z hľadiska jeho obsahu v príslušnom ročníku nadväzujeme upevňovaním a rozvíjaním učiva, ktoré je stanovené pre jednotlivé zložky slovenského jazyka, najmä písania a slohu.

Základné predmetové kompetencie

Používanie sociálnych verbálnych rutín (zdravenie, prosba, ospravedlnenie).

Komentovanie vlastnej činnosti.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, beseda</p> <p>Obrazy, predpísané tvary na tabuli, v zošitoch;</p> <p>nástenné mapy,</p> <p>demonštrácia, ilustrácie, fotografie, obrazy</p> <p>premietanie statických a dynamických obrazov, zvukové pomôcky, PC</p> <p>literárne pomôcky, dramatizácia;</p> <p>Opisovanie predpísaných tvarov, modelovanie, písanie tvarov; literárne pomôcky, PC,</p> <p>domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p>

1.4 Matematika 1. až 5. ročník

Predmet: Matematika

Časový rozsah: 4 hodiny / týždeň, 132 ročne

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať. Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom

dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka. Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie. Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

1.4.1 Rámcový obsah 1.ročník

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedenie predmetov podľa vlastností, vytváranie skupín predmetov.

Vzťahy: všetko-nič, všetci-nikto, malý-veľký, krátky-dlhý.

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec. Vlastnosti: okrúhly, hranatý.

Vzťahy: dopredu-dozadu, hore-dole.

Číslo 1. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetu k číslu 1. Čítanie a písanie číslice 1.

Znázorňovanie čísla 1.

Číslo 2. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetu k číslu 2. Čítanie a písanie číslice 2.

Znázorňovanie čísla 2.

Porovnávanie čísel 1,2. Rozklad čísla 2.

Vzťahy menší, väčší, rovná sa, znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc.

Znaky $<$, $>$, $=$, nerovnosti, $1 < 2$, $2 > 1$, rovnosti $1 = 1$, $2 = 2$.

Sčítovanie v obore do 2. Znak $+$ (plus). Zápis príkladov sčítania.

Znázorňovanie príkladov sčítania.

Odčítavanie v obore do 2. Znak $-$ (mínus). Zápis príkladov odčítavania.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci si prostredníctvom manipulácie s reálnymi predmetmi, prostredníctvom reálnych situácií a stavov osvojujú základné logické operácie, ktoré sú východiskom pre ďalšie matematické zručnosti. Pri výučbe na úvod zaradíme úlohu, ktorú má už žiak osvojenú, ktorú rád vykonáva a úspešnosťou súčasne pôsobí motivujúco pre zvládnutie ďalších náročnejších úloh.

- Porovnávať predmety podľa vlastností,

- triediť predmety podľa vlastností,
- triediť a porovnávať rovinné útvary kruh a štvorec,
- určovať čísla v obore do 2, písať číslice.
- určovať počet predmetov, prirad'ovať,
- porovnávať v obore do 2,
- znázorniť rozklad čísla 2,
- sčítať v obore do 2.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania; metódy precvičovania a upevňovania matematických úkonov</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva,</p> <p>Demonštrácia, hra, triedenie, porovnávanie, prirad'ovanie, znázornovanie, písanie číslic, zápis matematických znakov a príkladov</p> <p>Dramatizácia, manipulácia s predmetmi, samostatná práca s pracovným zošitom, pracovným listom, napodobňovanie činností, ústne a praktické opakovanie, domáca úloha</p>	<p><i>Individuálna</i></p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie;</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzka do prírody</p>

1.4.2 Rámcový obsah 2.ročník

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Vzťahy: veľa – málo, väčší – menší, kratší – dlhší.

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec, trojuholník.

Znaky väčší, menší. Porovnávanie čísel 1, 2.

Číslo 3. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Prirad'ovanie predmetov k číslu 3. Čítanie a písanie číslice 3. Znázornovanie čísla 3.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Porovnávanie čísel 1, 2, 3. Znaky $<$, $>$, $=$.

Sčítanie v obore do 3. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov sčítania. Odčítanie v obore do 3. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania. Rozklad čísla 2 a 3.

Riešenie slovných príkladov.

Číslo 4. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Prirad'ovanie predmetov k číslu 4. Čítanie a písanie číslice 4. Znázorňovanie čísla 4.

Porovnávanie čísel 1, 2, 3, 4. Znaky $<$, $>$, $=$.

Sčítanie v obore do 4. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania. Odčítanie v obore do 4. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania. Rozklad čísla 2, 3, 4.

Riešenie slovných príkladov.

Mince 1 €, 2 €, počítanie s mincami.

Základné predmetové kompetencie

Predmetové kompetencie, ktoré má žiak získať v oblasti aritmetiky:

Žiaci sa učia triediť predmety, tvoriť skupinu predmetov podľa určeného znaku, zorad'ovať predmety podľa pokynov.

- Poznať predmety podľa ich vlastností – množstvo, veľkosť, farba, tvar.
- Ovládať vzťahy: veľa – málo, väčší – menší, kratší – dlhší

Osvojujú si prvky numerácie a počtové výkony v obore do 4.

- Porovnávať čísla a rozkladať čísla v obore do 4.
- Určiť počet predmetov počítaním po jednej.
- Ovládať číselný rad do 4. Zvládnuť sčítanie a odčítanie v tomto číselnom obore.
- Príklady vedieť znázorniť a zapísať.
- Riešiť slovné úlohy a počítať pomocou mincí

Predmetové kompetencie, ktoré má žiak získať v oblasti geometrie:

- Triediť a porovnávať a rozpoznávať základné rovinné útvary – štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov, metóda mimovoľného učenia</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania vedomostí, metódy precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozprávanie,</p> <p>Rozhovor</p> <p>Demonštrácia výzva, opis, vysvetľovanie, výklad, povzbudenie, pochvala</p> <p>Dramatizácia, manipulácia s predmetmi, samostatná práca s knihou, časopisom, napodobňovanie činností, preberanie názorov, ústne a praktické opakovanie, domáca úloha</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p>

1.4.3 Rámcový obsah 3.ročník

Porovnávanie predmetov podľa vlastností : množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedenie predmetov podľa vlastností, vytváranie skupín predmetov.

Vzťahy : viac – menej, patrí – nepatrí, dlhý – krátky, pred – za, hneď pred – hneď za.

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec, trojuholník, priradovanie názvu.

Číslo 5. Číselný rad.

Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Priradovanie predmetov k číslu 5.

Čítanie a písanie číslice 5. Znázorňovanie čísla 5.

Porovnávanie čísel 1, 2, 3, 4, 5. Znaky <, >, =.

Sčítanie v obore do 5. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov sčítania. Riešenie slovných príkladov na sčítanie.

Odčítanie v obore do 5. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Rozklad čísla 5. Riešenie slovných úloh.

Mince 1 €, 2 €. Bankovka 5 €.

Číslo 0. Číselný rad 0- 5.

Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Čítanie a písanie číslice 0.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Porovnávanie čísel 0 - 5. Znak <, >, =.

Sčítanie s číslom 0. Znázorňovanie príkladov sčítania.

Rozklad čísla v obore do 5. Slovné úlohy na sčítanie.

Odčítanie s číslom 0. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Slovné úlohy na odčítanie. Pamäťový nácvik príkladov sčítania a odčítania.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci sa učia triediť predmety, tvoriť skupinu predmetov podľa určeného znaku, zoraďovať predmety podľa pokynov. Osvojujú si numeráciu a počtové výkony v obore do 5 a počtové výkony s číslom 0. Nácvik určovania počtu predmetov realizujeme počítaním po jednej. Počtové výkony sčítania a odčítania nacvičujeme oddelene a v závere každého oboru precvičujeme spoje sčítania a odčítania spoločne. Učia sa riešiť slovné príklady. Učia sa rozpoznávať a pomenovať rovinné útvary kruh, štvorec a trojuholník.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné – vstupné a priebežné Expozičné – metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov, metóda mimovoľného učenia Fixačné – metódy opakovania a precvičovania vedomostí,	Rozprávanie, rozhovor Demonštrácia, výzva, opis, vysvetľovanie, výklad, povzbudenie, pochvala Manipulácia s predmetmi, samostatná práca v pracovnom zošite; liste, napodobňovanie činností, ústne a praktické opakovanie, praktické cvičenia, domáca úloha	Individuálna Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti

1.4.4 Rámcový obsah 4.ročník

ARITMETIKA

I. Úvod k učivu o prirodzenom čísle

Porovnávanie predmetov podľa vlastností : množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedenie predmetov podľa vlastností, vytváranie skupín predmetov.

Vzťahy : viac – menej, patrí – nepatrí, dlhý – krátky, pred – za, hneď pred – hneď za.

II. Prirodzené čísla 6 - 10 – numerácia a počtové výkony

Číslo 6 -10. Číselný rad.

Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Prirad'ovanie predmetov k číslu 6 - 10.

Čítanie a písanie číslíc 6 - 10.

Znázorňovanie čísel 6 - 10.

Porovnávanie čísel do 10. Znak <, >, =.

Rozklad čísel 6 - 10.

Sčítanie v obore do 10. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov sčítania.

Riešenie slovných príkladov na sčítanie.

Odčítanie v obore do 10. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Riešenie slovných príkladov.

Riešenie slovných príkladov.

Mince 1 €, 2 €. Bankovka 5 €, 10 €.

Oboznámenie sa s pojmi drahý – lacný.

GEOMETRIA:

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec, trojuholník, prirad'ovanie názvu.

Poznávanie geometrických telies guľa a kocka.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci sa učia triediť predmety, tvoriť skupinu predmetov podľa určeného znaku, zorad'ovať predmety podľa pokynov. Žiaci si osvojujú numeráciu a počtové výkony v obore do 10 .

Nácvik určovania počtu predmetov realizujú počítaním po jednej. Počtové výkony sčítania a odčítania nacvičujú oddelene a v závere každého oboru precvičujú spoje sčítania a odčítania spoločne. Učia sa riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Pri manipulácii s mincami a bankovkami sa učia pojmy drahý – lacný. Hravou formou (modelovaním a kreslením z geometrických tvarov) upevňujeme rozoznávanie a pomenovanie rovinných útvarov (kruh, štvorec a trojuholník) a geometrických telies (guľa a kocka).

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné – vstupné a priebežné	Rozprávanie, rozhovor	Individuálna

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

<p>Expozičné – metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov, metóda mimovoľného učenia</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania vedomostí, metódy precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Demonštrácia výzva, opis, vysvetľovanie, výklad, povzbudenie, pochvala</p> <p>Dramatizácia, manipulácia s predmetmi, samostatná práca, napodobňovanie činností, ústne a praktické opakovanie, domáca úloha</p>	<p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p>
---	---	--

1.4.5 Rámcový obsah 5.ročník

Rad čísel od 10 do 20, vymenovanie radu názvov čísel, určovanie počtu predmetov počítaním po jednom, k číslu priradiť skupinu predmetov, čítanie a písanie číslíc.

Rozklad čísel v obore do 20.

Usporiadanie a porovnávanie čísel v obore do 20, zápis pomocou znakov nerovnosti a rovnosti.

Sčítovanie a odčítavanie v obore do 20 bez prechodu cez desiatku s pomocou názoru, zápis príkladov sčítovania a odčítavania v obore do 20.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Pomenovanie a triedenie rovinných útvarov: kruh, štvorec, obdĺžnik a trojuholník,

Valec – priraďovanie k názvu, triedenie a spoznanie valca medzi predmetmi každodenného života.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci si osvoja prvky numerácie a početné výkony v obore do 20 bez prechodu cez desiatku. Nácvik určovania predmetov realizujú počítaním po jednej.

Rozklad čísel – vedia využiť predmety, ktoré sú žiakom známe, napr. skutočné peniaze.

Početné výkony realizujú pomocou jednoduchých situačných úloh.

Žiaci sa zdokonalia v rozpoznávaní rovinných útvarov. Vedia vyhľadávať medzi predmetmi každodenného života kocku a valec

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Motivačné – vstupné a priebežné	Rozprávanie, rozhovor	
Expozičné – metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov, metóda mimovoľného učenia	Demonštrácia výzva, opis, vysvetľovanie, výklad, povzbudenie, pochvala	Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach
Fixačné – metódy opakovania a precvičovania vedomostí, metódy precvičovania a zdokonaľovania	Dramatizácia, manipulácia s predmetmi, samostatná práca s knihou, časopisom, napodobňovanie činností, preberanie názorov, ústne a praktické opakovanie, domáca úloha.	Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti

1.5 Vecné učenie 1. až 5. ročník

Predmet: Vecné učenie

Časový rozsah: 2 hodiny / týždeň, 66 ročne

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu vecné učenie je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí. Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí.

V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa so základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke.

Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

1.5.1 Rámcový obsah 1.ročník

Trieda, škola a okolie školy

Pomôcky a zariadenie triedy.

Školské potreby a hračky.

Poznanie svojho mena, priezviska, meno svojho učiteľa a mená spolužiakov.

Rozlíšenie vyučovacej hodiny a prestávky.

Základné návyky slušného správania – pozdravenie, poprosenie, poďakovanie.

Poznávanie najbližšieho okolia školy.

Orientácia v čase

Porozumenie časovým údajom a vzťahom: deň–noc, ráno–večer, dnes–zajtra, teraz–potom, určenie dní v týždni.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode a počasia.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov: jar, leto, jeseň, zima.

Osvojovanie základných pojmov umožňujúcich poznať sledované predmety a javy: teplo, zima, slnko, vietor, dážď, sneh, mráz,

Zvieratá v prírode

Domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň.

Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška,

Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rastliny v prírode

Kvety: ruža, tulipán a iné.

Stromy: hruška, jablňoň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, ich plody.

Kríky: maliny, ríbezle.

Starostlivosť o zdravie

Vnímanie a poznávanie jednotlivých častí ľudského tela: hlava, krk, ruky, nohy.

Zdravie, choroba, lieky, lekár.

Základné hygienické návyky, význam pre zdravie.

Význam zdravej výživy pre zdravie.

Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty prostredia.

Bezpečnosť cestnej premávky

Chôdza po chodníku.

Prechádzanie cez cestu, prechod pre chodcov, semaforey.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode – globálnou metódou.

Poznávanie rozličného tovaru, najmä potravín: ovocia, zeleniny.

Poznávanie mincí.

Zameranie sa na správanie v obchode.

Domov a rodina

Rodičia, súrodenci – ich mená.

Vzťahy medzi členmi rodiny.

Pomenovanie časti bytu: kuchyňa, izba, kúpeľňa, WC a iné.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci sa učia dobre orientovať v budove školy a jej najbližšom okolí. Osvojujú si návyk udržiavať poriadok na svojej lavici, vedieť sa správať počas hodiny a prestávky. Osvojujú si základné časové pojmy a vzťahy. Pozorujú charakteristické zmeny a znaky počasia v jednotlivých ročných obdobiach. Učia sa pomenovať ročné obdobia a dni v týždni. Získajú základné informácie o zvieratách a rastlinách. Osvojujú si základné pravidlá správnej životosprávy a kultúrneho správania. Oboznamujú sa aj s bezpečnosťou cestnej premávky.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné</p> <p>Expozičné – transfer poznatkov, metóda priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov;</p> <p>Metóda viacnásobného opakovania informácie</p> <p>Fixačné – opakovanie a precvičovanie vedomostí</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie</p> <p>Demonštrácia, vyvodzovací rozhovor, kontrolný rozhovor, inštruktáž</p> <p>pozorovanie, vysvetľovanie, manipulácia s predmetmi, napodobňovanie činností;</p> <p>Opakovací rozhovor, ústne a praktické opakovanie</p>	<p>Individuálna</p> <p>IKT</p> <p>Frontálna-</p> <p>Skupinová práca, Práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzky, exkurzie, práca v kútiku živej prírody, beseda</p>

1.5.2 Rámcový obsah 2.ročník

Trieda, škola a okolie školy

Predstavovanie sa, pozdravenie, poďakovanie, prosba.

Poznávanie mena a priezviska svojho učiteľa, mená spolužiakov, označenie triedy.

Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek.

Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Uvedomovanie si rozdielu v požiadavkách na správanie počas vyučovania a cez prestávku.

Orientácia v budove školy.

Poznávanie najbližšieho okolia školy podľa miestnych podmienok.

Orientácia v čase

Porozumieť časovým údajom deň – noc, ráno – večer, teraz – potom, dnes – zajtra.

Určovanie dní v týždni.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode, zmeny počasia.

Osvojovanie základných pojmov teplo, zima, mráz, slnko, vietor, dážď, sneh, ľad na základe konkrétneho vnímania, potom s použitím obrázkov, na záver spájanie niekoľkých pojmov na základe asociácií.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov. Spresňovanie predstavy o ročných obdobiach.

Zvieratá v prírode

Pomenovanie zvierat a ich triedenie.

Domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň a ich mláďatá.

Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška.

Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rastliny v prírode

Rozlišovanie pojmov kvet, strom, ker. Poznávanie rastlín.

Kvety: ruža, tulipán, snežienka, fialka.

Stromy: hruška, jablňoň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, poznávanie ich plodov. Poznávať ovocie podľa tvaru, chuti a vône.

Kry: maliny, ríbezle.

Starostlivosť o zdravie

Poznávanie a pomenovanie jednotlivých častí ľudského tela : hlava, krk, ruky, nohy.

Poznávanie častí tváre: oči, nos, ústa, uši.

Zdravie a choroba : bolesť hlavy, hrdla, teplota, návšteva lekára, lieky.

Osobná hygiena: umývanie rúk, čistenie zubov, česanie.

Zdravá výživa a jej význam. Čo jeme.

Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty. Ochrana pred slnkom a mrazom.

Bezpečnosť cestnej premávky

Bezpečnosť chodcov. Chôdza po chodníku.

Bezpečné prechádzanie cez cestu po vyznačenom priechode pre chodcov.

Semafor: červená – stoj, zelená – choď.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Rozoznávajú obchodov podľa zamerania, poznávajú nápisy na obchode – globálnou metódou.

Hra na obchod. Poznávajú a pomenovanie tovaru: ovocie, zelenina, chlieb, pečivo, mlieko.

Pojem peniaze, poznávajú mincí.

Pravidlá správania sa v obchode.

Domov a rodina

Rodičia, súrodenci – ich mená .

Najbližší príbuzní – stará mama, starý otec.

Vzťahy medzi členmi rodiny.

Náš byt. Pomenovanie častí bytu- kuchyňa, detská izba, obývačka, kúpeľňa, WC, balkón.

Zariadenie bytu – poznávajú a pomenovanie častí nábytku.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci sa učia dobre orientovať v budove školy, poznávajú najbližšie okolie školy. Osvojujú si návyk udržiavať poriadok na svojej lavici, vedieť sa správať počas hodiny a prestávky.

Osvojujú si základné časové pojmy. Pozorujú charakteristické znaky počasia v jednotlivých ročných obdobiach.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné</p> <p>Expozičné – transfer poznatkov, metóda priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov;</p> <p>Metóda viacnásobného opakovania informácie</p> <p>Fixačné – opakovanie a precvičovanie vedomostí</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie</p> <p>Demonštrácia,</p> <p>vyvodzovací rozhovor,</p> <p>kontrolný rozhovor,</p> <p>vysvetľovanie,</p> <p>pozorovanie,</p> <p>manipulácia s predmetmi,</p> <p>napodobňovanie činností;</p> <p>inštruktáž</p> <p>Opakovací rozhovor,</p> <p>ústne a praktické opakovanie</p>	<p>Individuálna</p> <p>IKT</p> <p>Frontálna-</p> <p>Skupinová práca,</p> <p>Práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzky, exkurzie, práca v kútiku živej prírody, beseda</p>

1.5.3 Rámcový obsah 3.ročník

Obsah predmetu tvoria elementárne poznatky z jednotlivých oblastí prírodných vied, kde sa žiaci na základe zmyslového vnímania a činností s jednoduchými prírodninami alebo s ich modelmi a s vyobrazenými materiálmi učia chápať význam vecí, ich vlastností, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi nimi. Učivo je usporiadané podľa ročných období, kde majú žiaci možnosť poznávať prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Témy obsahu vecného učiva sú taktiež prostriedkom hlbšieho poznávania slovenského jazyka, rozvíjania slovnej zásoby a výcviku vyjadrovania, poskytuje námety na pracovné vyučovanie, na praktické činnosti žiakov (modelovanie, kútik živej prírody a pod.).

Trieda, škola a okolie školy

Upevnenie spoločenských návykov - predstavenie sa, pozdravenie, prosba a poďakovanie.

Poznávanie mena a priezviska svojho učiteľa, mená spolužiakov, označenie triedy.

Pomenovanie zariadenia triedy, pomenovanie školských potrieb.

Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky.

Osvojovanie návyku ticho si sadieť a vstávať, hlásiť sa o slovo, usporiadať si pomôcky, udržiavať poriadok v lavici.

Orientácia v budove školy – umiestnenie triedy, šatne, telocvične, jedálne, toalety. Poznávanie najbližšieho okolia školy podľa miestnych podmienok.

Orientácia v čase

Porozumieť časovým údajom deň – noc, ráno – poludnie - večer, teraz – potom - neskôr, dnes – zajtra. Určovanie dní v týždni. Pracovné dni, voľné dni. Kalendár.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode, zmeny počasia. Kalendár prírody.

Utvrdenie základných pojmov: teplo, zima, mráz, slnko, vietor, dážď, sneh, ľad s použitím obrázkov.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov. Spresňovanie predstavy o ročných obdobiach.

Zvieratá v prírode

Pomenovanie zvierat a ich triedenie. Poznávanie zvierat v skutočnosti, na obrázku, CD a videu.

Ďalšie domáce zvieratá: *kačka, morka*.

Ďalšie voľne žijúce zvieratá: *bažant, žaba*.

Vtáky a hmyz: *vrana, vrabec, osa*.

Počúvanie krátkych poviedok o zvieratkách.

Rastliny v prírode

Rozlišovanie pojmov kvet, strom, ker. Poznávanie rastlín.

Ďalšie kvety: *narcis, púpava*.

Ďalšie stromy: *višňa, orech*, poznávanie ich plodov.

Záhradné kry: *ribezle, egreše, vinič hroznorodý*.

Starostlivosť o zdravie

Poznávanie a pomenovanie jednotlivých častí ľudského tela: *hlava, krk, trup, ruky, nohy*.

Poznávanie častí tváre: *oči, nos, ústa, uši, jazyk, zuby, vlasy*.

Ruka: *dlaň, prsty, palec*.

Osobná hygiena: umývanie rúk pred jedlom, po použití WC, čistenie zubov, česanie, čistenie nosa.

Umývanie ovocia a zeleniny pred konzumáciou.

Jedovaté rastliny, huby. Ochrana pred otravou.

Bezpečnosť cestnej premávky

Bezpečnosť chodcov. Chôdza po chodníku.

Bezpečné prechádzanie vozovky.

Semafor: červená – stoj, zelená – choď. Dopravná značka: prechod pre chodcov.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Rozoznávajúce obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode – globálnou metódou.

Hra na obchod. Poznávanie a pomenovanie tovaru: ovocie, zelenina, chlieb, pečivo, mlieko, mäso, saláma, vajcia. Pojem peniaze, rozoznávajúce mincí 1 €, 2 €. Poznávajúce bankovky 5 €. Pravidlá správania sa v obchode.

Domov a rodina

Najbližší príbuzní – *stará mama, starý otec, strýko, teta*.

Náš byt. Pomenovanie častí bytu - *kuchyňa, detská izba, obývačka, kúpeľňa, WC, balkón*.

Kuchyňa – vybavenie kuchyne kuchynským riadom.

Praktická manipulácia s predmetmi a obrázkami predmetov.

Základné predmetové kompetencie

Učivo je usporiadané tak, aby nadväzovalo na poznatky z druhého ročníka a tie sa u žiakov upevnili. V učive o zvieratách a rastlinách v prírode najprv upevníme učivo z druhého ročníka (*myš, jež, medveď líška, drozd, lastovička a iné; rastliny – ruža, tulipán, snežienka, fialka, hruška, jablň a iné*), až potom preberáme nové učivo.

Vedíme ich k osvojeniu si základných spoločenských, pracovných a hygienických návykov.

Na základe pozorovania zmien v živote rastlín, zvierat a ľudí sa spresňuje predstava žiakov o roku a ročných obdobiach. V hre na obchod sa učia správaniu pri nakupovaní.

Zmyslovým vnímaním a činnosťou s jednoduchými prírodninami alebo s ich modelmi a s vyobrazenými materiálmi sa žiaci učia chápať význam vecí, ich vlastností, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi nimi.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné vstupné a priebežné Expozičné – transfer poznatkov, metóda priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov;	Rozhovor, rozprávanie Demonštrácia, pozorovanie, vyvodzovací rozhovor, kontrolný rozhovor, vysvetľovanie, inštruktáž manipulácia s predmetmi, napodobňovanie činností;	Individuálna IKT Frontálna- Skupinová práca, Práca vo dvojiciach Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzky,

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Metóda viacnásobného opakovania informácie Fixačné – opakovanie a precvičovanie vedomostí	Opakovací rozhovor, ústne a praktické opakovanie	exkurzie, práca v kútiku živej prírody, beseda

1.5.4 Rámcový obsah 4.ročník

Obsah Vecného učenia tvoria elementárne poznatky z jednotlivých oblastí prírodných vied, kde sa žiaci na základe zmyslového vnímania a činností s jednoduchými prírodninami alebo s ich modelmi a s vyobrazenými materiálmi učia chápať význam vecí, ich vlastností, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi nimi.

Témy obsahu Vecného učiva sú taktiež prostriedkom hlbšieho poznávania slovenského jazyka, rozvíjania slovnej zásoby a výcviku vyjadrovania, poskytuje námety na pracovné vyučovanie, na praktické činnosti žiakov (modelovanie, kútik živej prírody a pod.).

Trieda, škola a okolie školy

Povinnosti žiaka.

Upresňovanie a upevňovanie pojmov trieda, šatňa, telocvičňa, toaleta, dielňa, školský pozemok, cvičná kuchynka.

Orientácia v areáli školy.

Orientácia v čase

Porozumenie časovým údajom: včera – dnes - zajtra . Východ slnka, západ slnka.

Porovnávanie časových jednotiek deň – týždeň.

Kalendár: pracovné dni, voľné dni.

Určovanie miesta: pod – nad, pred – za.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode, zmeny počasia. Kalendár prírody.

Ročné obdobia, rozlišovanie situácie v prírode podľa ročných období.

Jeseň

Znaky jesene v prírode, charakteristika počasia, odev a obuv v jeseni.

Pojmy: slnečný, hmlistý, daždivý.

Jeseň v ovocnom sade.

Jesenné kvety: astra, georgína, nechtík, jesienka.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Zima

Znaky zimy v prírode, charakteristika počasia, odev a obuv v zime.

Pojmy: sneženie, fujavica, poľadovica.

Vtáky v zime: sýkorka, drozd, vrabec.

Zimné športy. Bezpečnosť pri zimných športoch a hrách na snehu.

Oboznamovanie sa s vianočnými tradíciami.

Jar

Znaky jari v prírode, charakteristika počasia, odev a obuv na jar.

Pojmy: ochladenie – oteplenie.

Vtáky na jar: stavanie hniezd (na zemi, v dutinách stromov, na stromoch, pod strechami domov), znášanie vajíčok, kŕmenie mláďat.

Jarné práce na školskom pozemku.

Leto

Znaky leta v prírode, charakteristika počasia, odev a obuv v lete.

Pojmy: búrka, lejak, dúha. Lúky, lúčny hmyz: motýle, chrobáky, muchy, mravce, včely.

Starostlivosť o zdravie

Prehlbovanie poznatkov o ľudskom tele: trup (hrudník, brucho, chrbát); horná končatina (plece, rameno lakeť).

Hygiena rúk, čistota nechtov.

Hygiena úst, umývanie zubov.

Bolesti zubov. Návšteva zubného lekára.

Obchod

Hra na obchod, manipulácia s peniazmi, pravidlá správania sa v obchode.

Návšteva obchodu a drobný nákup, platenie.

Domov a rodina

Orientácia v príbuzenských vzťahoch, pojem vnuk – vnučka.

Ako doma pomáhame. Význam práce jednotlivca pre celok.

Adresa bydliska.

Základné predmetové kompetencie

Pri učive o ľudskom tele upevňujeme poznatky z 3.ročníka a potom rozširujeme o nové učivo.

V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom. Orientáciu žiakov v priestore precvičujeme aj

pomocou didaktických hier. Učíme ich chrániť zdravie pri zimných športoch i pri hrách a pobyte v letnej prírode

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – transfer poznatkov, metóda priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov;</p> <p>Metóda viacnásobného opakovania informácie</p> <p>Fixačné – opakovanie a precvičovanie vedomostí</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie</p> <p>Demonštrácia, pozorovanie, vyvodzovací rozhovor, kontrolný rozhovor, vysvetľovanie, inštruktáž</p> <p>manipulácia s predmetmi, napodobňovanie činností;</p> <p>Opakovací rozhovor, ústne a praktické opakovanie</p>	<p>Individuálna</p> <p>IKT</p> <p>Frontálna-</p> <p>Skupinová práca, Práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzky, exkurzie, práca v kútiku živej prírody, beseda</p>

1.5.5 Rámcový obsah 5.ročník

Obsah predmetu tvoria elementárne poznatky, ktoré umožňujú žiakom aktívne získať komplexný pohľad na skutočnosť, na vzájomný vzťah človeka a prostredia.

Škola a okolie školy

Poznávanie okolia školy: významné stavby, závody, verejné budovy.

Orientácia v okolí školy.

Orientácia v čase a priestore

Porozumenie časovým údajom a vzťahom: včera, dnes, zajtra, dni v týždni.

Kalendár: dni, týždne, mesiace, dátum.

Určenie času: podľa hodín.

Určenie miesta: nad, pod, pred, za, vedľa, atď.

Príroda

Ročné obdobia v prírode.

Jeseň

Charakteristické znaky prírody na jeseň – zmeny počasia.

Odlietanie vtákov.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Zber jesenného ovocia, zeleniny a poľnohospodárskych plodín, ich využite.

Zima

Pozorovanie počasia: sneh, ľad, zima, mráz.

Listnaté a ihličnaté stromy.

Starostlivosť o zvieratá v zime, voľne žijúce zvieratá v zime, zimný spánok niektorých zvierat.

Bezpečnosť pri hrách na snehu.

Jar

Pozorovanie zmien počasia na jar.

Charakteristické prejavy počasia na jar.

Jarné práce – na poli, v záhrade.

Pozorovanie zmien rastlín v tomto ročnom období: stromy, kry, kvety,

Časti rastlinného tela: koreň, stonka, list, kvety, plod.

Poznávanie rastlín: breza, ovocné stromy, šípka, zlatý dážď a iné.

Pozorovanie zmien v živočíšnej ríši – vtáky, zvieratá a ich mláďatá.

Leto

Pozorovanie zmien v prírode v lete.

Typické letné práce na poli – žatva, kosenie trávy, sušenie, zber sena.

Zber lesných plodov – zameranie sa na miestne podmienky.

Jedlé a jedovaté huby.

Správanie sa v prírode.

Nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky, ochrana prírody.

Starostlivosť o zdravie

Prehľad poznatkov o ľudskom tele.

Zmyslové ústroje, starostlivosť o ne.

Utvrdenie základných hygienických návykov.

Zdravie a choroba.

Zdravá výživa.

Lekár, zdravotná sestra, zdravotné stredisko, správanie sa u lekára.

Lekáreň, lieky, zaobchádzanie s liekmi.

Starostlivosť o zdravie podľa jednotlivých ročných období – odev, obuv.

Rodina, obec

Orientácia v príbuzenských vzťahoch: stará mama, starý otec, vnučka, vnuk,

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

teta, strýko, bratranec, sesternica.

Príbuzný – známy.

Vek osôb v príbuzenstve – starý, mladý, starší, mladší.

Poznávanie ďalších platidiel a manipulácia s nimi.

Správanie sa v obchode pri nákupe.

Návšteva obchodného centra, strediska.

Názov obce, ulice školy, bydliska, atď..

Poznávanie okolia obce, vychádzky.

Pozorovanie krajiny v okolí obce.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci si osvojujú vedomosti a návyky v poznávaní okolia školy, učia sa porozumieť časovým údajom. Pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom. Osvojujú si základné hygienické návyky a návyky spojené so starostlivosťou o zdravie. Učia sa orientovať v príbuzenských vzťahoch, používaní sociálnych verbálnych rutín (zdravenie, prosba, ospravedlnenie) i komentovaní vlastnej činnosti.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné Expozičné – transfer poznatkov, metóda priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov; Metóda viacnásobného opakovania informácie Fixačné – opakovanie a precvičovanie vedomostí	Rozhovor, rozprávanie Demonštrácia, vyvodzovací rozhovor, kontrolný rozhovor, vysvetľovanie, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, napodobňovanie činností; Opakovací rozhovor, ústne a praktické opakovanie	Individuálna IKT Frontálna- Skupinová práca, Práca vo dvojiciach Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzky, exkurzie, práca v kútiku živej prírody, beseda

1.6 Pracovné vyučovanie 1. až 5. ročník

Predmet: Pracovné vyučovanie

Časový rozsah: 4 hodiny / týždeň, 132 ročne

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmyslupnejším a nezávislejším.

Obsah vyučovacieho predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie je členený na jednotlivé zložky.

Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom.

Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy.

1.6.1 Rámcový obsah 1.ročník

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

Sebaobslužné činnosti

- Osobná hygiena: nácvik činností a postupov potrebných pri osobnej hygiene.
- Používanie hygienických potrieb a osvojenie si hygienických návykov podľa pokynov.
- Používanie WC (splachovanie), používanie toaletného papiera, vreckovky, hrebeňa.
- Vyzliekanie, obliekanie odevu, obúvanie a vyzúvanie s pomocou.
- Zapnutie a rozopnutie veľkého gombíka, používanie zipsu, patentiek a háčikov s pomocou.
- Navliekanie šnúrky do topánky, viazanie uzla.
- Základné návyky pri stravovaní.
- Potreby pre stravovanie: spoznať vlastné a používať ich.
- Používanie lyžice pri jedle.
- Samoobsluha pri desiatovaní.

Práce v domácnosti

- Odkladanie predmetov, odevu a obuvi na určené miesto s pomocou.
- Čistenie topánok: osvojenie si postupu jednoduchého čistenia topánok.
- Vedieť vymeniť uterák.
- Utieranie prachu, zametanie, pozbieranie smetí do koša s pomocou
- Primerané používanie predmetov, hračiek.
- Otváranie a zatváranie dvier, okien, zásuviek.
- Zapínanie a vypínanie osvetlenie.
- Odskrutkovanie zaskrutkovanie veka pohára.
- Púšťanie vody: kohútik, páková batéria.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

- Oboznámenie sa so zariadením kuchyne.
- Rozlíšenie potravín od ostatných predmetov.
- Rozlíšenie potravín, ktoré patria do chladničky.
- Rozlíšenie odpadkov od iných predmetov.
- Jednoduché prestieranie k stolovaniu.
- Odkladanie špinavého riadu zo stola, utieranie stola.
- Odkladanie riadu na určené miesto podľa pokynov.
 - Rozpoznanie špinavého a čistého riadu.
 - Základy bezpečnosti v kuchyni.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Oboznámenie sa s rôznymi materiálmi: papier, textil, drevo, plastelína, prírodniny a iné.

- Triedenie, priraďovanie a porovnávanie predmetov podľa farby, veľkosti a tvaru.
- Manipulovanie s predmetmi: dvíhanie, prenášanie, prekladanie, vkladanie, vyberanie, navliekanie, lepenie, presýpanie.
- Namotávanie a splietanie vlny a špagátov rôznej hrúbky.
- Strihanie papiera, textilu, vlny, špagátov.
- Viazanie uzlov.

Práce s papierom

Trhanie, strihanie, krčenie a lepenie papiera, spoznávanie základných vlastností papiera.

- Obkresľovanie vytrhávajúce, lepenie a vyfarbovanie šablóny z papiera.

Montážne a demontážne práce

- Navliekanie drobných predmetov: korále, šípky, vhodné cestoviny a iné.
- Manipulovanie s kockami: ukladanie na seba, vedľa seba.
- Odskrutkovanie a zaskrutkovanie predmetov a hračiek.
- Práce so stavebnicami: mozaika, domino a iné.
- Skladanie jednoduchého puzzle.

Pestovateľské práce

Polievanie izbových kvetov, záhonov a rastlín na pozemku s pomocou.

Oboznámiť sa so sadením, klíčením a rastom rastlín.

Práca so záhradným náradím: hrable.

Hrabanie lístia s pomocou.

Zbieranie plodov z listnatých a ihličnatých stromov.

Základné predmetové kompetencie

- Žiaci si zvyšujú samostatnosť pri hygienických a stravovacích návykoch, pri samoobslužných zručnostiach primeraných k ich úrovni
- Manipuláciou s predmetmi a rôznymi materiálmi, ako je napríklad papier a modelovacia hmota, si žiaci rozvíjajú jemnú motoriku, ktorá je základným predpokladom pre rozvíjanie grafomotorických zručností a vykonávanie samoobslužných a pracovných činností.
- Všetky pracovné činnosti, ktoré si žiaci osvojujú sa snažíme nacvičovať v prirodzených podmienkach, v ktorých ich žiak bude vedieť v praktickom živote vykonávať.
- Čiastkovú úlohu nacvičovanej činnosti, ktorú žiak nezvláda, možno preniesť do pracovnej úlohy uloženej v škatuli, aby si ju žiak mohol osvojiť častejším precvičovaním.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov, metóda mimovoľného učenia, zážitkové vyučovanie</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých vedomostí a zručností, metódy precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva</p> <p>Demonštrácia, vysvetľovanie, opis, pozorovanie, inštruktáž povzbudenie, pochvala,</p> <p>Manipulácia s predmetmi, samostatná práca s daným materiálom, napodobňovanie činností, preberanie názorov, praktické opakovanie; montáž a demontáž; práca, hra</p>	<p><i>Individuálna</i></p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, práce na školskom pozemku, v školskom sade; činnosť v Lego učebni, práce v kuchynke; šijacej učebni; Vychádzky a exkurzie Prezentácia prác</p>
---	--	---

1.6.2 Rámcový obsah vzdelávania pre 2. ročník

Sebaobslužné činnosti

- Osobná hygiena - umývanie rúk a tváre, nácvik alebo utvrdenie správneho postupu, používanie mydla a uteráka.
- Používanie vreckovky a hrebeňa.
- Používanie WC, toaletného papiera, splachovanie, následná hygiena rúk - samostatne alebo s pomocou.
- Vyzliekanie a obliekanie odevu. Vytváranie zručnosti pri rozopínaní a zapínaní gombíkov, používaní zipsov, háčikov a patentiek.
- Obúvanie a vyzúvanie samostatne alebo s pomocou, rozväzovanie a zaväzovanie šnúrok, zapínanie a odopínanie pomocou suchých zipsov.
- Stolovanie v triede - hygiena stolovania, používanie obrúska, malej lyžičky. Sebaobsluha pri desiatovaní.
- Stolovanie v školskej jedálni – používanie taniera a lyžice. Používanie vidličky a noža s pomocou (závisí od individuálnej schopnosti žiaka).

Práce v domácnosti

- Samostatné odkladanie predmetov v triede na určené miesto.
- Samostatné odkladanie odevu a obuvi v šatni. Čistenie topánok od prachu.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

- Utieranie prachu z lavíc, parapetných dosiek, utieranie tabule.
- Návčik zametania smetí z podlahy pomocou malej metličky a lopatky.
Vynášanie odpadkov z koša do smetnej nádoby s pomocou.
- Upevňujeme zručnosti pri púšťaní a zastavovaní vody podľa individuálnych schopností žiakov.
- Odkladanie riadu na určené miesto. Pomenovanie základného riadu.
- Základy stolovania – návčik jednoduchého prestierania.

Práce v dielni

- Práce s drobným materiálom
 - Poznávanie a triedenie drobného materiálu (prírodniny, kamienky, korálky) podľa veľkosti, farby a tvaru. Ukladanie roztriedeného materiálu do rôznych nádob podľa pokynov.
 - Manipulácia s drobným materiálom: skladanie mozaiky vkladáním, napichávaním, nalepovaním. Navliekanie korálok rovnakej farby alebo veľkosti.
 - Namotávanie vlny na cievku, splietanie vlny a špagátov, návčik viazania uzla, mašličky.
- Práce s papierom
 - Poznávanie základných vlastností papiera: hrúbka, povrch.
 - Porovnávanie vlastností papiera.
 - Trhanie, krčenie, nalepovanie, skladanie a strihanie papiera. Práca s nožnicami.
- Montážne a demontážne práce
 - Skladanie a rozkladanie predmetov a stavebníc. Ukladanie na seba, vedľa seba, spájanie, skrutkovanie, zasúvanie.
 - Skladanie jednoduchého puzzle, domina, mozaiky.
 - Cvičenie motoriky, pozornosti, presnosti.

Pestovateľské práce

- Starostlivosť o izbové rastliny : polievanie, kyprenie pôdy, ošetrovanie listov od prachu, odstraňovanie odumretých častí rastlín.
- Práca so záhradným náradím – hrable, motyka. Hrabanie lístia.
- Sadenie, klíčenie, rast rastlín – tráva, hrach, fazuľa (do črepníkov).
- Pomoc pri zbere úrody na školskom pozemku.

Základné predmetové kompetencie

Všetky pracovné činnosti nacvičujeme v prirodzených podmienkach. Pri tom je potrebné zapájať reč vo forme verbalizácie vykonávanej činnosti, pomenovať materiály a pomôcky. Snažíme sa viesť žiakov k dokončeniu práce, pestovať ich vôľové vlastnosti. Zvyšujeme samostatnosť žiakov pri sebaobslužných zručnostiach.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné –</p> <p>Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti</p> <p>Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých výtvarných zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva, motivačná demonštrácia</p> <p>demonštračná ukážka</p> <p>výtvarnej práce</p> <p>Demonštrácia</p> <p>pozorovanie, pochvala, povzbudenie, opis, vysvetľovanie, pozorovanie, hra</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, na pieskovisku, na školskom dvore, vychádzka do prírody</p>

1.6.3 Rámcový obsah vzdelávania pre 3. ročník

Obsah učiva je rozdelený na: sebaobslužné činnosti, práce v domácnosti, práce v dielni, pestovateľské práce.

Manipuláciou s predmetmi a praktickými činnosťami žiaci získavajú základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch, o pracovných postupoch a ich vzťahoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Využitím medzipredmetových vzťahov sa rozvíjajú u žiakov poznávacie procesy a možnosti spájania teórie s praxou.

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena – utvrdenie správneho postupu umývania rúk a tváre, používanie mydla, uteráka, hrebeňa a vreckovky.

Používanie WC, toaletného papiera, splachovanie, hygiena rúk – samostatne.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Vyzliekanie a obliekanie odevov a bielizne. Utvrdenie zručnosti pri rozopínaní a zapínaní gombíkov, používaní zipsov, patentiek. Upevňovanie opaskov.

Samostatné obúvanie a vyzúvanie, rozväzovanie alebo zväzovanie šnúrok, zapínanie a odopínanie suchých zipsov.

Stolovanie v triede a v školskej jedálni. Sebaobsluha pri jedení. Vytváranie zručnosti pri používaní vidličky a noža.

Práce v domácnosti

Starostlivosť o osobné veci a školské pomôcky. Samostatné odkladanie pomôcok v triede na určené miesto. Ukladanie osobných vecí do tašky, hygienického vrecúška.

Utieranie prachu z nábytku v triede, utieranie tabule.

Vytváranie zručnosti pri zametaní podlahy metličkou a lopatkou.

Samostatné zbieranie odpadkov a vynášanie koša do smetnej nádoby.

Samostatné odkladanie odevov a obuvi v šatni.

Odomykanie a zamykanie dverí.

Osvojenie názvov základného riadu. Odkladanie riadu. Utieranie plastovej tácky.

Utváranie zručnosti v jednoduchom prestieraní.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Triedenie rôznych druhov drobného materiálu podľa veľkosti, farby a tvaru.

Ukladanie roztriedeného materiálu do rôznych nádob, škatúl a zásuviek podľa pokynov.

Manipulácia s drobným materiálom: *presýpanie, prekladanie, skladanie mozaiky (vkladaním, napichávaním, nalepovaním)*. Navliekanie korálikov podľa pokynov.

Namotávanie vlny na cievku. Spletanie špagátikov.

Strihanie povrázok, slamy, vlny, handričiek. Precvičovanie viazania uzla a mašličky.

Zbieranie a rozlišovanie listov, nalepovanie listov.

Práce s papierom

Triedenie a porovnávanie papiera podľa vlastností. Povrch (hladký, drsný), hrúbka (tenký, hrubý), farba.

Prekladanie, skladanie, vystrihovanie, nalepovanie, zlepovanie papiera (skladačky, mozaiky).

Potláčanie papiera odtlačkami rozličných predmetov, detskými tlačidielkami.

Montážne a demontáže práce

Stavanie z kociek (komíny, mosty, steny, domy).

Skladanie, rozkladanie, skrutkovanie predmetov, hračiek, stavebníc.

Zostavovanie tvarov zo špajlí, tyčiek, drievok.

Pestovateľské práce

Starostlivosť o izbové rastliny – upevnenie základov starostlivosti o izbové rastliny z predošlého ročníka.

Polievanie kvetinových hriadok na školskom záhone.

Poznávanie podmienok pre život rastlín – voda, vzduch, svetlo, teplo, pôda – pozorovanie klíčenia a rastu rastlín (tráva, fazuľa, hrach, obilie).

Práca so záhradným náradím - *hrable, motyka, krhla*.

Pomoc pri zbere úrody na školskom pozemku.

Hrabanie lístia. Zbieranie šišíek, plodov gaššana, duba, buka, šípok.

Základné predmetové kompetencie

Pri práci s nožnicami poučíme žiakov o bezpečnosti a ich správnom používaní. Používame nožnice so zaguľatenými hrotmi. Žiaci prekladajú papier na polovice, na štvrtiny, vystrihujú tvary s rovnými čiarami.

Pri pestovateľských prácach žiaci pozorujú zmeny na semenách pri klíčení a začiatočnom raste v miskách a črepníkoch, ale pozorujú aj rast rastlín, vytváranie kvetov a plodov na školskom pozemku.

Úroveň dosiahnutých zručností závisí od individuálnych schopností každého žiaka.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov, metóda mimovoľného učenia, zážitkové vyučovanie</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých vedomostí a zručností,</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva</p> <p>Výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy; vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, práce na školskom pozemku, v školskom sade; činnosť v Lego učebni, práce v kuchynke;</p>

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

metódy precvičovania a zdokonaľovania	Manipulácia s predmetmi, samostatná práca s daným materiálom, napodobňovanie činností, preberanie názorov, praktické opakovanie; hra montáž a demontáž;	šijacej učebni; Vychádzky a exkurzie Prezentácia prác
--	--	---

1.6.4 Rámcový obsah vzdelávania pre 4. ročník

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky.

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena: (opakovanie všetkých činností, ktoré si žiaci osvojovali v predchádzajúcich ročníkoch) čistenie zubov.

Skladanie odevov na určené miesto, vešanie na vešiak. Odstraňovanie prachu z odevov prášením.

Zvyšovanie samostatnosti pri obúvaní a vyzúvaní, čistenie topánok od prachu.

Stolovanie v triede a v školskej jedálni. Zdokonaľovanie sa v stolovaní, používaní príboru, servítky.

Práce v domácnosti

Starostlivosť o osobné veci a školské pomôcky. Zvyšovanie samostatnosti pri odkladaní pomôcok v triede na určené miesto. Ukladanie osobných vecí do tašky, hygienického vrecúška.

Ukladanie pomôcok v triede a do aktovky. Zametanie podlahy a utieranie prachu v triede.

Samostatné zbieranie a vynášanie odpadkov.

Odomykanie a zamykanie dverí kľúčom.

Utváranie zručnosti v jednoduchom prestieraní, umývanie a utieranie riadu.

Základy varenia: príprava čaju, natieranie chleba maslom, džemom. Čistenie zeleniny.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Triedenie a ukladanie rôznych druhov materiálov a predmetov.

Manipulácia s drobným materiálom.

Navíjanie vlny, špagátov na cievku.

Namotávanie vlny, špagátov na kľbko.

Navliekanie korálok podľa vzoru.

Precvičovanie viazania uzla a mašličky.

Práce s papierom

Triedenie a porovnávanie papiera podľa vlastností (hladký, drsný, hrubý, tenký a pod.).

Prepichovanie a navliekanie papiera rôznej kvality na niť.

Prekladanie, skladanie, vystrihovovanie, nalepovanie, zlepovanie papiera.

Strihanie papiera po predkreslenej čiare.

Práce s drevom

Oboznamovanie sa s vlastnosťami dreva a ich porovnávanie s vlastnosťami papiera a kartónu v praktických činnostiach.

Opracovanie dreva brúsnyim papierom.

Montážne a demontážne práce

Stavanie z kociek.

Zostavovanie modelov zo stavebníc spájaním a skrutkovaním.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín.

Polievanie kvetinových hriadok na školskom záhone.

Príprava pôdy pred siatím, práca so záhradným náradím.

Siatie do jamiek a hriadok.

Zbieranie liečivých rastlín (podľa miestnych podmienok).

Základné predmetové kompetencie

Snažíme sa o zdokonaľovanie praktických činností, ktoré si žiaci osvojili v predchádzajúcich ročníkoch. Učíme ich zvládnuť základy jednoduchého pracovného postupu. Pri práci s drevom ich oboznamujeme s názvami a funkciou pracovných nástrojov. Učíme ich používať správne názvy nástrojov.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné – vstupné a priebežné Expozičné – metódy priameho a sprostredkovaného	Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva Demonštrácia, vysvetľovanie, opis, pozorovanie, inštruktáž povzbudenie, pochvala,	Individuálna Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

prenosu poznatkov, metóda mimovoľného učenia, zážitkové vyučovanie Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých vedomostí a zručností, metódy precvičovania a zdokonaľovania	Manipulácia s predmetmi, samostatná práca s daným materiálom, napodobňovanie činností, preberanie názorov, praktické opakovanie; montáž a demontáž; práca, hra	Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, práce na školskom pozemku, v školskom sade; činnosť v Lego učebni, práce v kuchynke; šijacej učebni; Vychádzky a exkurzie Prezentácia prác
---	--	---

1.6.5 Rámcový obsah vzdelávania pre 5. ročník

Sebaobslužné činnosti

Opakovanie činností, postupov potrebných pri osobnej hygiene a hygienických návykoch a sebaobslužných činnostiach osvojených v predchádzajúcom ročníku.

Vedieť rozlíšiť špinavé a čisté ruky.

Používanie príboru pri stolovaní podľa pokynov.

Úprava zovňajšku: používať hrebeň, urobiť si účes, skontrolovať svoj výzor v zrkadle.

Práce v domácnosti

Opakovanie činností osvojených v nižšom ročníku.

Zvyšovanie samostatnosti pri odkladaní predmetov na určené miesto, udržiavanie poriadku.

Používanie ramienka na šaty.

Ukladanie a udržiavanie čistoty šiat podľa pokynov.

Utieranie prachu.

Utieranie a umývanie podlahy.

Používanie kľúča pri odomykaní a zamykaní dvier, visiaceho zámku.

Základné obsluhovanie bežných domácich audio a video zariadení.

Navliekanie nite do veľkej ihly, urobiť uzol na konci nite.

Zložitejšie prestieranie k stolovaniu – plytký a hlboký tanier, servítka, príbor, pohár.

Umývanie a utieranie riadu.

Príprava jednoduchého jedla: natrieť chlieb, pečivo, uvariť zemiaky.

Umývanie, čistenie ovocia a zeleniny.

Príprava jednoduchého nápoja: malinovka, čaj, kakao.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

- Triedenie, priraďovanie, porovnávanie, ukladanie predmetov a rôznych materiálov.
- Manipulovanie s drobným materiálom. Opakovanie učiva z predchádzajúcich ročníkov.
- Navíjanie vlny, špagátov a podobných materiálov na cievku.
 - Namotávanie vlny a špagátu na kľbko.
 - Viazanie uzla a mašličky.
 - Navliekanie koralov podľa vzoru.
 - Prepichávanie a navliekanie papiera rôznej kvality na niť.
 - Splietanie bužírky, špagátu, vlny.

Práce s papierom

- Strihanie, trhanie, krčenie a lepenie papiera.
- Vystrihovanie bez predkreslenej čiary a po čiare.
- Skladanie a prekladanie papiera. Rozkladanie a skladanie škatúľ.
- Oblepovanie predmetov papierom.
- Šitie jednoduchých stehov so zdvojenou niťou na perforovaný kartón.

Práce s drevom

- Opracovanie povrchu dreva brúsnyim papierom.
- Zatĺkanie a vyťahovanie klincov.
- Úprava dreva pilníkom.

Montážne a demontážne práce

- Spájanie špajdlí, drievok a konárikov drôtom a špagátom.
- Zostavovanie modelov zo stavebníc spájaním a skrutkovaním.
- Rozoberanie modelov vytvorených spájaním a skrutkovaním.
- Skladanie puzzle a mozaiky.

Pestovateľské práce

Polievanie izbových rastlín, odstraňovanie odumretých častí rastlín, kyprenie pôdy, ošetrovanie listov.

Rýľovanie, hrabanie a kolíkovanie pôdy.

Siatie do riadkov a jamiek.

Pozorovanie klíčenia semien.

Pestovanie kvetín.

Pletie záhonov.

Základné predmetové kompetencie

Pri činnostiach musí byť zaistená bezpečnosť žiakov, tak isto je potrebné, aby si žiaci osvojili základné bezpečnostné pravidlá.

Žiaci majú základné pracovné zručnosti a návyky v oblasti sebaobsluhy, práce v domácnosti, pestovateľských a dielenských prác.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov, metóda mimovoľného učenia, zážitkové vyučovanie</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých vedomostí a zručností, metódy precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva</p> <p>Demonštrácia, vysvetľovanie, opis, pozorovanie, inštruktáž</p> <p>povzbudenie, pochvala,</p> <p>Manipulácia s predmetmi, samostatná práca s daným materiálom, napodobňovanie činností, preberanie názorov, praktické opakovanie; montáž a demontáž; práca, hra</p>	<p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie;</p> <p>práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, práce na školskom pozemku, v školskom sade; činnosť v Lego učebni, práce v kuchynke; šijacej učebni; Vychádzky a exkurzie</p> <p>Prezentácia prác</p>

1.7 Hudobná výchova 1. až 5. ročník

Predmet: Hudobná výchova

Časový rozsah: 1 hodiny / týždeň, 33 ročne

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovaci jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy sú podmienené špecifickosťou mentálneho postihnutia jednotlivého žiaka, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia. Cieľom hudobnej výchovy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti. Vyučovaci predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi. Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie. Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb. Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

1.7.1 Rámcový obsah vzdelávania pre 1. ročník

V edukačnom procese hudobnej výchovy prostredníctvom rôznych aktivít prebúdžeme záujem žiakov o hudbu:

Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby (CD, kazete a pod.).

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia – šuchotanie papiera, štrnganie kľúčmi, prelievanie tekutiny v zatvorenej fľaši a iné – najprv s vizuálne vnímaných zdrojom zvuku, potom bez vizuálne vnímaného zdroja zvuku.

Určovanie zdroja zvuku.

Motivácia žiaka k vyludzovaniu zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Určovanie vlastností vnímaných zvukov – dĺžky, intenzity (dlhý tón/zvuk – krátky, hlasný – tichý, hudba – ticho, hudba/ľudský hlas - reč).

Piesne na spev žiakov: Vrabec muzikant (ľudová); Prší, prší (ľudová); Húsky, húsky (A. Čobej); Bude zima, bude mráz (ľudová); Išiel strašiak (ľudová); Bola babka (ľudová); Kytička (F. Alvin); Medveďku, daj labku (ľudová); Paste sa húsatká, paste (ľudová); Fúkaj, fúkaj teplý vetrik (A. Čobej); Slniečko nás zobúdzá (J. Matuška).

Piesne na počúvanie: Malý školák (F. Alvin); Jedlička (L. Burlas); Zimní spáči (J. Matuška); Moja rodná zem (A. Čobej).

Receptia: Medvedík, Drevený vojačik (T. Frešo); Ježibaba (P. I. Čajkovskij); Spev žabiaka (V. Trojan); Varila myšička kašičku; Jeden kováč koňa kuje; Hijo, hijo, na koníčku; Kvá, kvá, kačica (E. Suchoň).

Hudobno-pohybové hry: A ty Hana, stoj v kole (ľudová); Tanček (K. Ondrejka – A. Biľová); Kolo, kolo mlynské (ľudová); Tanči, tanči (ľudová); My sme deti malé (V. Janusová – A. Biľová); Venček (E. Hula); Na ručníček (K. Ondrejka – A. Biľová).

Základné predmetové kompetencie

- Osvojiť piesne, inštrumentálne a vokálne skladby a hudobno-pohybové hry,
- rozvíjať pasívne vnímanie zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia (šuchotanie papiera, štrnganie kľúčmi, prelievanie tekutiny v zatvorenej fľaši atď.),
- určovať zdroje zvuku a vlastnosti vnímaných zvukov – dĺžky, intenzity
- rozvíjať recepčné schopnosti počúvaním širšieho repertoára reprodukovanej hudby,

- naučiť sa detské rečňovanky, vyčítanky, popevky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby (napr. uspávanka, pochod) i detské pohybové hry.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania; metódy precvičovania a zdokonaľovania pohybových zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva,</p> <p>Demonštrácia, akustická demonštrácia, hra, napodobňovanie činnosti</p> <p>dychové a hlasové rozcvičky, hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb,</p> <p>hudobno-pohybové hry, Hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb, hudobno-pohybové hry</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie;</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzka do prírody</p>

1.7.2 Rámcový obsah vzdelávania pre 2. ročník

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia bez vizuálneho vnímania zvuku.

Určovanie zdroja zvuku.

Určovanie vlastností vnímaných zvukov: dlhý – krátky tón, hlasný – tichý tón, hudba – ľudský hlas.

Vyludzovanie zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Detské popevky, riekanky, vyčítanky (Varila myšička kašičku; Medveďku, daj labku; Hijo, hijo na koníčku; Haju, haju, hajušky; Ťap, ťap, ťapušky a iné).

Detské piesne (Tancuj, tancuj; Prší, prší; Čížiček, čížiček; Bola babka; Čo by koza neskákala; Už je zima, už je tu; Išla sova na tanec a iné)

Detské hudobno-pohybové hry (Kolo, kolo mlynské; Venček; Tanček; Na ručníček a iné)

Hra na telo na známe piesne, rečovanky.

Počúvanie vokálnych a inštrumentálnych miniatúr, kolied, ľudových piesní.

Základné predmetové kompetencie

Na princípe detskej hry utvárame predpoklady k primeranému vnímaniu hudby, spevu, rozvíjame hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu a rytmus.

Hudobno-pohybovými hrami vytvárame interakcie s viacerými žiakmi, zjednocujeme kolektívny spev. Žiakov učíme pohybom reagovať na počutú hudbu, snažíme sa kultivovať ich hudobno-pohybové prejavy.

V rámci rozvíjania perцепčných, speváckych a hudobno-pohybových kompetencií žiak:

- si osvojuje jednoduché piesne,
- pasívne rozvíja vnímanie zvukov Orffovho inštrumentária,
- počúvaním reprodukovanej hudby rozvíja recepčné schopnosti,
- hrovou formou sa učí detské riekanky, vyčítanky, popevky,
- poznáva jednoduché rytmické nástroje ,
- vyludzuje zvuky na jednoduchých hudobných nástrojoch,
- pohybom vyjadruje rytmus, náladu a charakter piesne,
- koordinuje spevácky /rečový/, motorický a pohybový prejav.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania; metódy precvičovania a zdokonaľovania pohybových zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva,</p> <p>motivačná demonštrácia</p> <p>Demonštrácia, akustická demonštrácia, hra,</p> <p>napodobňovanie činnosti</p> <p>dychové a hlasové rozcvičky,</p> <p>hra na Orffových nástrojoch,</p> <p>hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb,</p> <p>hudobno-pohybové hry,</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie;</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzka do prírody</p>

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
	povzbudzovanie Hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepčia piesní, skladieb, hudobno-pohybové hry	

1.7.3 Rámcový obsah vzdelávania pre 3. ročník

Rytmické cvičenia, využitie nástrojov Orffovho inštrumentária.

Vyludzovanie zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Určovanie vlastností vnímaných zvukov: dlhý – krátky tón, hlasný – tichý tón, hudba – ľudský hlas.

Melodizácia slov alebo slovných zoskupení, rečňovaniek, vyčítaniek, hádaniek.

Detské piesne: Vrabc muzikant; Húsky, húsky; Náš Brok; Paste sa húsatká, paste; Kohútik jarabý; Červené jablčko a iné.

Detské hudobno-pohybové hry: Zajačik do lesa; Skáče žaba po blate; A ty Hana, stoj v kole; Češem si hlavičku a iné.

Hra na telo na známe piesne, rečňovanky.

Počúvanie vokálnych a inštrumentálnych miniatúr, kolied, ľudových piesní.

Základné predmetové kompetencie

Pri speve sa snažíme, aby žiaci mätko nasadzovali tón, uvoľňovali hlasové orgány, učíme ich prirodzene vdychovať a prostredníctvom rôznych podnetných hier upevňovať správnu výslovnosť a artikuláciu. Pri pohybových činnostiach vedieme žiakov k tomu, aby sa naučili pohybom reagovať na zmenu výšky, dĺžky, sily tónov, aby sa podľa rôznych úderov (napr. na bubienok) naučili meniť smer, tempo a druhy chôdze, behu, pochodu i poskokov.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné - zobrazenia, symbolické zobrazenia, metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné Metóda precvičovania a zdokonaľovania</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva</p> <p>Demonštrácia, akustická demonštrácia, napodobňovanie činnosti dychové a hlasové rozcvičky, hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb, hudobno-pohybové hry</p> <p>Hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb, hudobno-pohybové hry</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie, práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, v počítačovej miestnosti</p>

1.7.4 Rámcový obsah vzdelávania pre 4. ročník

Určovanie zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Rytmické cvičenia, využitie nástrojov Orffovho inštrumentária.

Určovanie vlastností vnímaných zvukov: výška a sila tónu, vyjadrovanie rôznej kvality pohybom.

Jednoduché pohybové hry so sprievodom rečňovanky, piesne alebo hudobného nástroja.

Spresňovanie rytmu opakovaných pohybov.

Detské piesne (Kukulienka, kde si bola; Kytička; Fúkaj, fúkaj teplý vetrík; Maličká som; Jeden, dva, tri; Zahrajte mi muzikanti; Sláviček; Krásna, krásna, Na dvore býva sliepočka naša a iné).

Detské hudobno-pohybové hry (Fúka vetrík; Tiky-taky; O husičky; Na vlka a líšku; Cip, cip, cipovička a iné).

Počúvanie vokálnych a inštrumentálnych miniatúr, kolied, ľudových piesní.

Základné predmetové kompetencie

Pravidelnými speváckymi činnosťami utvárame základný repertoár detských piesní rôzneho žánru. Pri jednoduchých spôsoboch hry na detských hudobných nástrojoch zdokonaľujeme manipulačné zručnosti žiakov.

V hudobno-pohybových hrách si žiaci rozvíjajú základné pohybovo-rytmické prvky a napodobňujú známe pracovné činnosti. Počúvanie hudby sa harmonicky spája s pohybovým prejavom, kde môžu žiaci vyjadriť citový zážitok z tejto hudby. Vhodným výberom skladieb s relaxačnými účinkami môžeme počúvanie hudby využiť aj ako prostriedok muzikoterapie.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

_Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné–metódy opakovania, precvičovania a zdokonaľovania pohybových zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva, motivačná demonštrácia</p> <p>Demonštrácia, akustická demonštrácia, napodobňovanie činnosti, hra, dychové a hlasové rozcvičky, hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb, hudobno-pohybové hry,</p> <p>Hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb, hudobno-pohybové hry</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie;</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzka do prírody</p>

1.7.5 Rámcový obsah vzdelávania pre 5. ročník

Obsah hudobnej výchovy tvoria hudobné činnosti– spevácke, inštrumentálne, pohybové a posluchové. Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je vzhľadom na individuálne osobitosti žiakov s mentálnym postihnutím:

- Vytváranie interakcií s viacerými deťmi naraz a medzi nimi navzájom prostredníctvom hudobných aktivít, podľa individuálnych schopností a celkového charakteru skupiny.
- Počúvanie jednoduchých detských piesní (rôzny žáner).
- Rozlišovanie jednotlivých spievaných slov piesní, s príp. rytmizáciou, hrou na telo a pod.,

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

- Učenie sa jednoduchých piesní a riekaniiek (výber individuálne závislý na preferencii dieťaťa).
- Rytmické cvičenia, využitie nástrojov Orffovho inštrumentária, rozlišovanie dlhých tónov.
- Hudobno-pohybové prejavy, tanečné prvky.
- Oboznámenie sa so štátnou hymnou (správanie sa pri hymne).

Základné predmetové kompetencie

- Osvojiť si jednoduché piesne,
- rozvíjať vnímanie zvukov Orffovho inštrumentária
- rozvíjať recepčné schopnosti počúvaním reprodukovanej hudby,
- naučiť sa detské riekanky.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania; metódy precvičovania a zdokonaľovania pohybových zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva, motivačná demonštrácia</p> <p>Demonštrácia, akustická demonštrácia, hra, napodobňovanie činnosti dychové a hlasové rozcvičky, hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb, hudobno-pohybové hry, povzbudzovanie</p> <p>Hra na Orffových nástrojoch, hra na tele, spev, recepcia piesní, skladieb, hudobno-pohybové hry</p>	<p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie;</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzka do prírody</p>

1.8 Výtvarná výchova 1. až 5. ročník

Predmet: Výtvarná výchova

Časový rozsah: 2 hodiny / týždeň, 66 ročne

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj vyučovací predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačná schopnosť, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie. Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj lateralitý – rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s vyučovacími predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

Ciele predmetu

Rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,

- ✓ rozvíjať motoriku rúk a prstov,
- ✓ rozvíjať koordinovaný pohyb rúk,
- ✓ rozvíjať uchopenie s pinzetou,
- ✓ rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- ✓ rozvíjať percepciu,
- ✓ rozvíjať zmyslové vnímanie

1.8.1 Rámcový obsah vzdelávania pre 1. ročník

Začíname s jednoduchými výtvarnými prvkami, ako je čmáranina, bodky, guľôčky. Postupne prechádzame k náročnejším prvkom výtvarného prejavu. Motivácia je veľmi dôležitý prvok pri vyučovaní zvlášť malých detí. Tá podnecuje k tvorivosti, väčšej chuti do práce. Využívame kriedu, farbičky, voskové farby, rudku, fixy, ceruzku, maľbu štetcom, prstomaľbu, modelovanie.

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- Kresba kruhov, špirály, vlnovky

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

- Kreslenie tvarovo nenáročných predmetov: strom, ker, lopta, kľbko.
- Napodobňovanie jednoduchých tvarov.

Maľba (tampón, drievko, prsty / akvarelové farby, temperové farby)

- Liatie, kvapkanie, odtlačanie farby.
- Hra s farbou: dotváranie farebných škvŕn drievkom, prstami.

Modelovanie (modurit, plastelína)

- Manipulácia s modelovacími materiálmi – miesenie modelovacej hmoty jednou a oboma rukami, šúľanie, stláčanie, valkanie, vytváranie tvarov jednoduchých predmetov: guľôčka, had, ovocie.
- Používanie štipcov: vyštipnutie malých kúskov z plastelíny.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci majú možnosť pracovať aj v iných polohách ako sediačky, napr. postojáčky, podľa formátu papiera. Pracujú aj na veľkej ploche, na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Od veľkých formátov prechádzajú k menším, striedajú ich podľa účelu.

V rámci rozvíjania kompetencií dieťa:

- využíva všetky zmysly
- rozvíja jemnú a hrubú motoriku
- priraďuje, rozoznáva a pomenováva farby okolo seba
- rozvíja senzomotorickú koordináciu

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania

Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné –</p> <p>Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti</p> <p>Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých výtvarných zručností,</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva, motivačná demonštrácia</p> <p>demonštračná ukážka výtvarnej práce</p> <p>Demonštrácia pozorovanie, pochvala, povzbudenie, opis, vysvetľovanie, pozorovanie, hra</p> <p>Práca s rôznym výtvarným materiálom, hra, prezentácia prác</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, na pieskovisku, na školskom dvore, vychádzka do prírody</p>

1.8.2 Rámcový obsah vzdelávania pre 2. ročník

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- kresba čiar, oblúkov, kruhov, špirál, vlnoviek...
- kreslenie tvarovo nenáročných predmetov: lopta, slnko, kvet a iné
- napodobňovanie jednoduchých tvarov
- maľovanky – vyfarbovanie
- kreslenie na betónovú alebo asfaltovú plochu hrubými kriedami

Maľba (tampón, drevko, hrubá fixka, prstové farby, akvarelové farby, tempéry)

- liatie, kvapkanie, otláčanie, dotváranie farebných škvŕn, hra s farbami
- ukladanie farieb hrubým štetcom na plochu papiera
- rytmické radenie kontrastných farieb

Modelovanie (plastelína, cesto, modurit, Aquasoft, Patcolor, Blandiver)

- poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, valkaním, vyťahovaním
- formovanie materiálu prstami, dlaňami
- vytváranie modelov jednoduchého tvaru
- modelovanie z piesku pomocou formičiek

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Na vychádzkach a pri hrách žiaci si všímajú prírodu a jednotlivé prírodniny. Zbierajú prírodné materiály pre ich zvláštnosti; kamene, kamienky, halúzky, plody, listy a pod., pozorujú ich, triedia a porovnávajú, rytmicky radia, zoskupujú, vtlačajú do vhodných materiálov - piesok, hlina, blato, sadra, plastelína.

Tematické práce – domov, školské prostredie, moja mamička, kamaráti, na ihrisku, dom, v ktorom bývam, naša škola, naša mačka a pod., príroda v rôznych ročných obdobiach (vegetácia), ilustrácie k rozprávkam...

Základné predmetové kompetencie

Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby a pozorovania prírodnín, vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho žiakom, z ich priamych zážitkov a skúseností. Realizujeme návštevy výstav výtvarných prác detí.

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí a zručností získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka:

- nadobúdanie vedomostí pomocou vizuálneho materiálu /obraz, časopis, DVD.../
- rozlišovanie farieb, nadobúdanie priestorovej orientácie
- na základe vzoru /makety/ žiak dokáže spontánne napodobňovať
- zvládnutie základných motorických úkonov s rôznymi nástrojmi /ceruza, štetec, nožnice, pastelka, fixka .../
- zvládnutie jednoduchých technicko-konštrukčných úkonov s materiálmi /strihanie, trhanie, krčenie, skladanie.../
- zvládnutie jednoduchých techník otláčania
- zvládnutie základov modelovania predmetných tvarov /modelovacia hmota, modurit...

Precvičujeme motoriku rúk a prstov. Grafické vyjadrovanie pohybových predstáv ako vstávanie, skákanie, pohyb vetra, miešanie, mletie robia žiaci postojacky na veľkej ploche. Postupne prechádzame od veľkej plochy k menšej. U žiakov prebúdžeme elementárny zmysel pre priestor v súvislosti s poznávaním životného prostredia vytváraním konkrétnych priestorových situácií z najbližšieho okolia žiaka na pieskovom stole, pieskovisku (tvarovanie kopcov, cesty) s využitím makiet domov a stromov. Patcolor a Blandiver sú ľahko tvarovateľné modelovacie hmoty a nelepia sa, Aquasoft pláva na vode.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné – vstupné a priebežné Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých výtvarných zručností	Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva, motivačná demonštrácia demonštračná ukážka výtvarnej práce Demonštrácia pozorovanie, pochvala, povzbudenie, opis, vysvetľovanie, pozorovanie, hra Práca s rôznym výtvarným materiálom, hra, prezentácia prác	Individuálna Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, na pieskovisku, na školskom dvore, vychádzka do prírody

1.8.3 Rámcový obsah vzdelávania pre 3. ročník

Kresba (mäkká ceruzka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

Voľné kreslenie – rozvíjanie grafického pohybu ruky.

Horizontálne a vertikálne čiary, oblúky, kruhy, vlnovky, špirály veľkým aj malým pohybom.

Kreslenie tvarovo nenáročných predmetov: jablko, slivka, strom, had a iné.

Napodobňovanie jednoduchých tvarov.

Maľovanky – vyfarbovanie obrázkov a predkreslených tvarov.

Kreslenie na veľkú plochu hrubými farebnými kriedami.

Maľba (tampón, drievko, hrubá fixka, prstové farby, akvarelové farby, tempery)

Liatie, kvapkanie, otláčanie, dotváranie farebných škvŕn, hra s farbami – rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu, kontrast svetlých a tmavých farieb.

Ukladanie farby štetcom na plochu papiera, prerušovanie ťahu štetca bodkami, čiarkami, vytváranie jednoduchých tvarov zväčšovaním škvŕn zo stredu.

Pracovať prstovou farbou, tvoriť odtlačky dlane, prstov, chodidla.

Nanášať farbu prstom technikou kresby. Rozotierať farebnú škvŕnu prstom alebo drievkom.

Modelovanie (plastelína, modurit, cesto, rôzne modelovacie materiály)

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, valkaním, vyťahovaním, šúľaním. Modelovanie gule medzi dlaňami krúživým pohybom rúk. Váľanie valčeka medzi dlaňami a medzi dlaňou a podložkou priamymi pohybmi rúk.

Vytváranie objemu točením ušúľaného valčeka (miska, košík, pečivo a iné).

Modelovanie jednoduchej skutočnosti uplatňovaním schopnosti splošťovať guľu, ohýbať okraje placky (ovocie, huby, had, lopta).

Modelovanie na pieskovisku a na pieskovom stole.

Základné predmetové kompetencie

Rozvíjame pozorovacie schopnosti a zrakovú pamäť. Žiaci vnímajú a pozorujú jednoduché predmety zo svojho okolia, voľne ich zobrazujú. Pracujeme na rôznych plochách, podľa účelu striedame veľké a menšie formáty. Vedeľme žiakov k spresňovaniu ich výtvarného prejavu. Využívame mäkký grafický materiál. Na vytváranie elementárneho zmyslu pre priestor v súvislosti s rozvíjaním hmatu využívame hmatové hádanky, hru na slepú babu. Pri práci s prstovými farbami musí zloženie farby rešpektovať zdravotné riziká.

Žiak s mentálnym postihnutím

- rozvíja grafický pohyb ruky,
- rozširuje používanie farebnej škály miešaním základných farieb,
- dokáže napodobňovať jednoduché tvary,
- vyfarbuje predkreslené tvary, obrázky,
- znázorňuje priestor na ploche a citlivo odstraňuje chyby v komponovaní typické pre deti s mentálnym postihnutím,
- spresňuje svoj výtvarný prejav.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti</p> <p>Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých výtvarných zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva, motivačná demonštrácia</p> <p>demonštračná ukážka výtvarnej práce</p> <p>Demonštrácia pozorovanie, pochvala, povzbudenie, opis, vysvetľovanie, pozorovanie, hra</p> <p>Práca s rôznym výtvarným materiálom, hra, prezentácia prác</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, na pieskovisku, na školskom dvore, vychádzka do prírody</p>

1.8.4 Rámcový obsah vzdelávania pre 4. ročník

Kresba (mäkká ceruzka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

Voľné kreslenie – rozvíjanie grafického pohybu ruky na rôzne veľkých plochách papiera s rôznym materiálom.

Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu.

Kreslenie postavy a postupné zobrazovanie niektorých dôležitých detailov tváre.

Tematické kreslenie na základe citového prežívania (zážitky z vychádzok, hier, z rodinného života).

Znázorňovanie /naznačovanie charakteristických znakov zvieracej figúry.

Koláž – použitie prvkov z textilu alebo papiera a dokresľovanie.

Maľba (tampón, drevko, hrubá fixka, prstové farby, akvarelové farby, tempery)

Liatie, kvapkanie, otláčanie, dotváranie farebných škvŕn, hra s farbami – rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu.

Pokrývanie celej plochy papiera maľbou, prostredníctvom plošne nanášaných farieb veľkým aj malým štetcom.

Nanášanie farby prstom technikou kresby, rozotieranie farebnej škvŕny drevkom.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Vyjadrovanie vzťahu k prírode prostredníctvom maľby.

Zobrazovanie atmosféry a nálady (krajina v zime, v lete, v noci, počas dažďa a podobne).

Modelovanie (plastelína, modurit, cesto, rôzne modelovacie materiály)

Modelovanie technikou konštruovania, zlepovania jednotlivých častí, spevňovanie spojov navlhčenými prstami.

Modelovanie zvieracej figúry, tvaru tela a jeho typických znakov. Naznačenie pohybu zvieracej figúry.

Utváranie reliéfu otláčaním predmetov rôzneho profilu na uhladenú plochu modelovacieho materiálu.

Modelovanie na pieskovisku a na pieskovom stole.

Základné predmetové kompetencie

V procese vyučovania výtvarnej výchovy neustále berieme do úvahy stupeň postihnutia žiaka s prihliadnutím na jeho individuálne možnosti.

Pracujeme na rôznych plochách podľa účelu. Vedeíme žiakov k spresňovaniu ich výtvarného prejavu, k slovnému vyjadreniu obsahu kresby. Učíme ich naznačiť charakteristické črty postavy. Na základe pozorovania, zážitkov alebo rozprávok ich učíme znázorňovať alebo naznačovať typické znaky zvieracej figúry v rôznych polohách. Experimentujeme s vlastnosťami farieb a ich možnosťami, tvoríme nové odtiene.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce

<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné –</p> <p>Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti</p> <p>Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu a poznatkov</p> <p>Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých výtvarných zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva, motivačná demonštrácia</p> <p>demonštračná ukážka</p> <p>výtvarnej práce</p> <p>Demonštrácia</p> <p>pozorovanie, pochvala, povzbudenie, opis, vysvetľovanie,</p> <p>pozorovanie, hra</p> <p>Práca s rôznym výtvarným materiálom, hra, prezentácia prác</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, na pieskovisku, na školskom dvore, vychádzka do prírody, návšteva výstavy</p>
--	---	--

1.8.5 Rámcový obsah vzdelávania pre 5. ročník

Výtvarná výchova u detí s mentálnym postihnutím je v učebnom pláne špeciálnej základnej školy nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov v rozvoji emocionálnych a vôľových vlastností a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii a socializácii žiakov.

Kresba (ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel)

- Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu, zo štvorca a z obdĺžnika.
- Kresba ľudskej postavy.
- Koláž – textil, papier a dokresľovanie – dekoratívny motív.

Maľba (štetec, drievko, tampón, temperové farby, akvarelové farby)

- Poznávanie vlastností farby, rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu, husté a riedke farby, svetlé a tmavé farby.
- Kontrast farieb – radenie svetlých a tmavých rozlične širokých pásov.
- Pochopenie jednoduchého členenia plochy s využitím farby a línie. Dbáme o vhodný výber farieb v dvoj – trojfarebných kombináciách.

Modelovanie (hlina, plastelína, modurit)

- Modelovanie v piesku.
- Vykrajovanie tvarov z modelovacej hmoty pomocou formičky.
- Tvarovanie modelovacej hmoty pomocou drievka a špachtle.
- Dotváranie modelu iným drobným materiálom.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

- Modelovanie zložitejších predmetov: pletená vianočka, korbáč, zvieratka a iné.

ZÁKLADNÉ PREDMETOVÉ KOMPETENCIE

Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby a pozorovania prírodnín, vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho žiakom, z ich priamych zážitkov a skúseností. Realizujeme návštevy výstav výtvarných prác detí.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné – vstupné a priebežné Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu Fixačné – metódy opakovania a precvičovania nadobudnutých výtvarných zručností,	Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva, motivačná demonštrácia demonštračná ukážka výtvarnej práce Demonštrácia pozorovanie, pochvala, povzbudenie, opis, vysvetľovanie, pozorovanie, hra Práca s rôznym výtvarným materiálom, hra, prezentácia prác	Zmiešaná – skupinové vyučovanie; práca vo dvojiciach Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, na pieskovisku, na školskom dvore, vychádzka do prírody

1.9 Telesná a športová výchova 1. až 5. ročník

Predmet: Telesná a športová výchova

Časový rozsah: 3 hodiny / týždeň, 99 ročne (ŠVP 2h + ŠkVP 1)

Ročník: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika predmetu

Ciele a obsah vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačnej schopnosti, s pozitívnym dopadom - okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností - aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Ciele telesnej a športovej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím

- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít s dôrazom na aktuálny sociálny kontext,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- rozvoj verbálnych schopností,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- zlepšiť prijímanie fyzického kontaktu s iným človekom,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- spolupracovať a byť funkčným článkom vo vzájomnej interakcii s inými osobami,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo - sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Na telesnej a športovej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne iné telocvičné náradie.

Ciele predmetu

- Rozvíjať sociálne zručnosti a komunikačnú schopnosť v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách,
- učenie funkčného používania komunikačných prostriedkov,
- aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- učenie prijatia pravidiel,
- učenie kooperácie,
- vytvorenie sebakontroly,
- učenie prispôsobenia sa k požiadavkám skupiny,
- rozvíjanie schopnosti realizovať spoločné pohybové aktivity pomocou napodobňovania,
- učenie poradovosti,
- uvedomenie si vlastného tela,
- rozvoj koordinácie oko - ruka.

1.9.1 Rámcový obsah vzdelávania pre 1. ročník

Zdravotné cvičenia

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela. Jazda na rehabilitačnom bicykli.

Kondičné cvičenia

Chôdza – správne držanie tela pri chôdzi, voľný pohyb rúk počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, lane, a pod., chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, nácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10-15 cm do drepu.

Lezenie – ľubovoľným spôsobom smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok.

Hádzanie a chytanie – nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, hodenej učiteľom. Podávanie lopty učiteľovi, spolužiakovi. Manipulácia s rôznymi drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, upratovanie, skladanie, prenášanie.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny. Výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky. Sed na švédskej debne, kľak, preliezanie dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Sed roznožmo s predklonom, rovnovážny postoj na jednej nohe. Aktivity na rozvoj rovnováhy, laterality a koordináciu pohybov. Nácvik prvej fázy kotúľa vpred.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu. V jarnom a letnom období turistika, plávanie.

Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s nácvikom chôdze a behu.

Loptové hry – gúľanie, podávanie.

Hudobno – pohybové hry

Koordinácia pohybu v rytme hudby. Hudobno-pohybové hry: riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

Koordináčne a relaxačné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomenie si telesnej schémy. Nácvik správneho dýchania.

Základné predmetové kompetencie

Aktivity sú zamerané na správne držanie tela a na zvládnutie základných pohybových zručností. Zameriavame sa na zvládnutie základných pohybových zručností – chôdze a behu, na rozvíjanie a posilňovanie fyzickej zdatnosti formou kondičných cvičení.

Medzi cvičenia zaradíme aj zdravotné cviky, ako aj jednoduché akrobatické cvičenia, ktoré pomáhajú prekonávať strach. Zaradíme aj cvičenia v suchom bazéne.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné –</p> <p>Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti</p> <p>Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné – metódy opakovania, precvičovania a zdokonaľovania nadobudnutých pohybových zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva</p> <p>Demonštrácia, pozorovanie, pochvala, povzbudenie, vysvetľovanie, pozorovanie, hra, ukážky prostredníctvom premietania statických a dynamických obrazov</p> <p>Cvičenie s náradím a na náradí, hra, súťaže</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; cvičenie vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v telocvični, na školskom ihrisku; na školskom dvore, Cvičenie v prírode, Cvičenie v triede</p> <p>Vychádzky; Turistické vychádzky; Športové súťaže</p>

1.9.2 Rámcový obsah vzdelávania pre 2. ročník

Zdravotné cvičenia

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela, na zväčšovanie pohybového rozsahu kĺbov a chrbtice (krúženie, otáčanie, vystieranie, ohýbanie, kmitanie postupne v jednotlivých kĺboch v ľahu, v sede, v stoj). Jazda na rehabilitačnom bicykli.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie základnej lokomócie, kladenie chodidiel pri chôdzi, správne držanie tela pri chôdzi (vyrovnávanie hlavy), práca paží počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, po lane, po hadici, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Obchádzanie prekážok. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, nácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze. Beh so zmenami smeru.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, na druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10 – 15 cm do drepu. Nácvik sedu a udržanie rovnováhy na fit – lopte a skákanie v sede.

Lezenie – ľubovoľným smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok, preliezačky, nízky rebrík, švédske lavičky, diely švédskej debny.

Hádzanie a chytanie - nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, nácvik chytania lopty hodenej učiteľom. Hádzanie lopty do terča a na cieľ. Hádzanie lopty spolužiakovi. Manipulácia s drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, prenášanie, skladanie, upratovanie.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny.

Výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky, obraty na lavičke, nácvik udržiavania rovnováhy. Sed a kľak na švédskej debne, preliezanie jednotlivých dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Vzpor drepmo, sed roznožný s predklonom, „váľanie sudov,, z mierneho svahu, kotúľ vpred, rovnovážny postoj na jednej nohe, aktivity na rozvoj rovnováhy, laterality a koordinácie pohybov.

- Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu (tvarovanie snehovej gule – hádzanie na cieľ, stávanie snehuliaka), nácvik chôdze po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie na miernom svahu. V jarnom a letnom období turistika – osvojovanie techniky presunu v teréne, jazda na trojkolke.

- Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s nácvikom chôdze a behu, naháňačky.

Hry s využitím lopty – gúľanie, podávanie, chytanie.

Hudobno - pohybové hry

Cvičenia zamerané na koordináciu pohybu v rytme hudby, s rytmom riekanky. Detské piesne spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Motivovaná a rytmizovaná chôdza a beh v základnom tempe. Návnik striedania chôdze a behu podľa rytmického sprievodu.

Koordinačné a relaxačné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomovanie si vertikalizácie a predĺžovanie osi tela, návnik základných východiskových polôh – stoj, sed, ľah na chrbte, ľah na bruchu.

Cvičenia zamerané na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, celková relaxácia, aktivity na psychické uvoľnenie.

Návnik prehĺbeného lokálneho dýchania, uvoľnené vydychovanie.

Základné predmetové kompetencie

Aktivity zameriavame na návnik osobnej hygieny žiaka, návyk správneho držania tela, cvičenia na úpravu držania hlavy a trupu, rozvoj hrudného dýchania, koordináciu dýchania s pohybom paží a trupu. Rozvíjame priestorovú orientáciu, rovnovážnu schopnosť a pohybovú koordináciu žiaka. Využívame aj cvičenia v suchom bazéne.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce

<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti</p> <p>Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné – metódy opakovania, precvičovania a zdokonaľovania nadobudnutých</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva</p> <p>Demonštrácia, pozorovanie, pochvala, povzbudenie, vysvetľovanie, pozorovanie, hra,</p> <p>ukážky prostredníctvom premietania statických a dynamických obrazov</p> <p>Cvičenie s náradím a na náradí,</p> <p>Športové súťaže</p>	<p>Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; cvičenie vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v telocvični, na školskom ihrisku; na školskom dvore,</p> <p>Cvičenie v prírode,</p> <p>Cvičenie v triede</p> <p>Vychádzky;</p> <p>Turistické vychádzky</p>
--	--	---

1.9.3 Rámcový obsah vzdelávania pre 3. ročník

V telesnej výchove sa využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Zdravotné cvičenia

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela, na zväčšovanie pohybového rozsahu kĺbov a chrbtice. Jazda na rehabilitačnom bicykli. Chôdza na akupresúrnom chodníku.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie základnej lokomócie, kladenie chodidiel, správne držanie tela pri chôdzi, práca paží, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, po lane, po hadici, chôdza v zástupe za učiteľom, chôdza v rytme udávanom bicími nástrojmi, riekankami. Obchádzanie prekážok. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi. Chôdza vo výpone, chôdza naboso v bezpečnom teréne.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, ácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze. Beh so zmenami smeru. Opakovaný krátky beh 10 – 15 sekúnd. Beh po slalomovej dráhe, orientácia v priestore.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, na druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10 – 15 cm do drepu. Sed a udržanie rovnováhy na fit – lopte, skákanie na lopte v sede. Skoky znožmo v chôdzi. Skoky z nohy na nohu. Výskoky s naťahovaním sa za predmetom umiestneným nad hlavou žiaka.

Lezenie – ľubovoľným smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok, preliezačky, nízky rebrík, švédske lavičky, diely švédskej debny, obruče na stojanoch, Polikarpova stavebnica. Lezenie k cieľu. Lezenie od značky po značku.

Hádzanie a chytanie - chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, chytania lopty hodenej učiteľom. Hod loptou do terča a na cieľ. Hádzanie lopty spolužiakovi. Manipulácia s drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, prenášanie, skladanie, upratovanie. Triafanie loptou pri hre s plastovými kolkami.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny.

Výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky, obraty na lavičke, nácvik udržiavania rovnováhy. Sed a kľak na švédskej debne, preliezanie jednotlivých dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Vzpor drepmo, sed roznožný s predklonom. Plynulé prevaľovanie - „sudy“ aj na mierne šikmej podložke, prevaľovanie z boka na bok v ľahu s pažami pri tele. Kotúľ vpred. Rovnovážny postoj na jednej nohe, stoj na jednej nohe s prednožovaním, upažovaním, zanožovaním v nízkej polohe.

Aktivity na rozvoj rovnováhy, laterality a koordinácie pohybov. Kolíska. Nácvik zmeny postojov a polôh.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu (tvarovanie snehovej gule – hádzanie na cieľ, stávanie snehuliaka), nácvik chôdze po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie na miernom svahu. Prekonávanie strachu z kĺzania.

V jarnom a letnom období turistika – osvojovanie techniky presunu v teréne. Jazda na trojkolke. Jazda na kolobežke: cvičenie rovnováhy, nácvik rýchlosti.

Ak sú vhodné podmienky – plavecký výcvik.

Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s chôdzou a behom, naháňačky s jednoduchými pravidlami.

Hry s využitím lopty – gúľanie, podávanie, chytanie, hádzanie.

Hudobno - pohybové hry

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Cvičenia zamerané na koordináciu pohybu v rytme hudby, s rytmom riekanky, jednoduché rytmické pohyby rúk a nôh, tleskanie, podupy a poskoky na mieste a z miesta. Detské piesne spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít (sejeme, melieme, miešame, hojdáme, prelievame, klopeme, striháme a iné).

Motivovaná a rytmizovaná chôdza a beh v základnom tempe. Nácvik striedania chôdze a behu podľa rytmického sprievodu.

Koordinačné a relaxačné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomovanie si vertikalizácie a predlžovanie osi tela, nácvik základných východiskových polôh – stoj, sed, ľah na chrbte, ľah na bruchu.

Cvičenia zamerané na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, uvoľňovanie končatín vytriasaním v ľahu na chrbte, celková relaxácia, aktivity na psychické uvoľnenie.

Vedomé uvoľňovanie tela v ľahu na chrbte (handrový panáčik).

Nácvik prehĺbeného lokálneho dýchania, uvoľnené vydychovanie.

Základné predmetové kompetencie

Na zlepšovanie pohyblivosti jednotlivých kĺbov rúk zaraďujeme cvičenia na krúženie, točenie, ohýbanie, vystieranie, cvičenia prstami.

Umožňujeme žiakom utvoriť si individuálne tempo cvičenia. Rozvíjame schopnosť zvládnuť bezpečné prekonávanie prekážok preliezaním alebo podliezaním.

V hudobno-pohybových hrách si žiaci osvojujú estetické a rytmizované pohyby ako aj techniku estetického držania tela v rôznych polohách. Kultivuje sa ich pohybový prejav.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania

Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Motivačné – vstupné a priebežné</p> <p>Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti</p> <p>Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov</p> <p>Fixačné – metódy opakovania, precvičovania a zdokonaľovania nadobudnutých pohybových zručností</p>	<p>Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva</p> <p>Demonštrácia, pozorovanie, pochvala, povzbudenie, vysvetľovanie,</p> <p>hra, ukážky prostredníctvom premietania statických a dynamických obrazov</p> <p>Cvičenie s náradím a na náradí, hra, súťaže</p>	<p>- Individuálna</p> <p>Zmiešaná – skupinové vyučovanie; cvičenie vo dvojiciach</p> <p>Hromadná – vyučovacia jednotka v telocvični, na školskom ihrisku; na školskom dvore, Cvičenie v prírode, Cvičenie v triede</p> <p>Vychádzky; Turistické vychádzky; Športové súťaže</p>

1.9.4 Rámcový obsah vzdelávania pre 4. ročník

Zdravotné cvičenia

Opakovanie a obmieňanie cvikov zameraných na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela, na zväčšovanie pohybového rozsahu kĺbov a chrbtice. Jazda na rehabilitačnom bicykli a kolobežke. Chôdza na stepperi, pohyblivom alebo akupresúrnom chodníku.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie správneho držania tela pri chôdzi, voľný pohyb paží počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, po stočenom lane, v zástupe za učiteľom, v rytme s udávaním tempa. Návik chôdze po schodoch nahor a dole. Chôdza po trávniku.

Beh – prehlbovanie nácviku pohybov nôh a ramien pri behu, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, daným smerom, prebehnutie danej krivky na zemi. Opakovaný krátky beh do 20 m. Beh po slalomovej dráhe, orientácia v priestore.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo, daným smerom, do kola, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 20 cm na mäkkú podložku do drepu.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Preskok napnutej gummy do výšky 15 - 20 cm.

Nácvik skoku do diaľky: skákať znožmo z miesta do diaľky s perovaním a súladnými pohybmi paží na mäkkú podložku.

Lezenie – upevňovanie lezenia vpred po kolenách, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok, lezenie k cieľu. Lezenie a stúpanie na rebriny do výšky 1 m, spúšťanie sa na kĺzačke.

Hádzanie a chytanie - chytania lopty prudko gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, chytania lopty hodenej učiteľom, žiakom. Hod lopty horným oblúkom na vysoký cieľ.

Hádzanie lopty spolužiakovi. Hádzanie predmetu na cieľ pravou aj ľavou rukou.

Gymnastické cvičenia - výstup na lavičku, prechod a zostup, obraty, nácvik udržiavania rovnováhy, chôdza po zavesenej (šikmej) lavičke. Sed a kľak na švédskej debne, preliezanie jednotlivých dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Kotúľ vpred. Kolíska. Zmeny postojov a polôh podľa slovnej inštrukcie. Krátka výdrž v stoji na jednej nohe. Váha v predklone (stoj na jednej nohe, zanoženie, hlava vztýčená).

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie z mierneho svahu.

V jarnom a letnom období turistika – orientácia v priestore a prekonávanie nerovného terénu.

Jazda na kolobežke.

Plavecký výcvik podľa možností školy.

Rôznorodé sezónne činnosti sa realizujú podľa podmienok regiónov a škôl.

Kolektívne činnosti

Naháňačky s jednoduchými pravidlami.

Základy loptových hier.

Hudobno - pohybové hry

Rytmizovanie chôdze a behu pomocou jednoduchých hudobných nástrojov (tamburína, ozvučné drievka). Striedanie chôdze a behu podľa hudobného sprievodu.

Prísuný krok bokom.

Kondičné a relaxačné cvičenia

Proporcionálne rozvíjanie pohybových schopností a zdokonaľovanie pohybových zručností a návykov prostredníctvom jednoduchých, prirodzených a používaných cvičení.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Relaxačné cvičenia zamerané na striedanie napätia a uvoľnenia niektorých svalov a cvičenia zamerané na striedanie napätia a uvoľnenia celého tela.

Základné predmetové kompetencie

Podstatnú časť učiva tvorí rozvoj základných lokomócií. Žiaci si postupne osvojujú elementárne základy techniky týchto činností. V kolektívnych činnostiach zaraďujeme pohybové hry zamerané na skákanie, naháňanie, triafanie a hry na rozvoj všetkých pohybových schopností. Žiakov vedieme k tomu, aby vedeli uplatňovať a rešpektovať pravidlá hier, aby spolupracovali, správne manipulovali s náčiním.

Pri aktivitách v prírode a sezónnych pohybových činnostiach rozvíjame senzorické schopnosti žiakov – pociťovanie, vnímanie, odhad času a priestoru. Učíme ich využívať v prírode zručnosti naučené z hier v telocvični.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné – vstupné a priebežné Expozičné Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov Fixačné - metódy opakovania, precvičovania a zdokonaľovania nadobudnutých pohybových zručností	Rozhovor, rozprávanie, motivačná výzva Demonštrácia, pozorovanie, pochvala, povzbudenie, vysvetľovanie, hra, ukážky prostredníctvom premietania statických a dynamických obrazov Cvičenie s náradím a na náradí, hra, súťaže	Individuálna Zmiešaná – skupinové vyučovanie, cvičenie vo dvojiciach Hromadná – vyučovacia jednotka v telocvični, na školskom ihrisku; na školskom dvore, cvičenie v prírode, v triede, Vychádzky; Turistické vychádzky; Športové súťaže

1.9.5 Rámcový obsah vzdelávania pre 5. ročník

Zdravotné cviky

Posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

návykov správneho držania tela. Chôdza po akupresúrnom chodníku. Chôdza na stepperi. Jazda na rehabilitačnom bicykli.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie správneho držania tela pri chôdzi, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, stočenom lane alebo hadici, chôdza v zástupe za učiteľom. Návnik rytmickej chôdze (tlieskanie, bubnovanie a pod.). Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi. Návnik chôdze po schodoch hore a dolu striedavo ľavou, pravou nohou. Návnik chôdze vo dvojiciach s držaním sa za ruky.

Beh – prehlbovanie návniku pohybov nôh a ramien pri behu, beh daným smerom, beh v zástupe za učiteľom alebo za určeným spolužiakom, beh v danom tempe, vybehnutie na daný signál: zo stoja.

Skoky – poskoky na mieste i z miesta znožmo i striedavo, poskoky daným smerom, poskoky do kola (okolo

predmetu na zemi), skok cez čiaru, lano položené na zemi, preskok napnutej gummy max. do výšky 20 cm, zoskok

z výšky 20 – 30 cm na mäkkú podložku do drepu, návnik skoku do diaľky.

Lezenie – upevňovanie lezenia po kolenách smerom dopredu. Lezenie dopredu vizuálne vyznačenou trasou, preliezanie vhodných prekážok – preliezačky, lavička, švédska debna, obruče na stojanoch, lezenie nahor po nízkom rebríku (ribstol) maximálne do výšky 1 m. Spúšťanie sa na kĺzačke.

Hádzanie a chytanie – návnik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, lopty hodenej/podanej učiteľom/spolužiakom. Návnik hádzania lopty učiteľovi, spolužiakovi.

Hádzanie lopty do terča, na cieľ, návnik nadhadzovania lopty obidvoma rukami.

Prehadzovanie lopty cez nízke prekážky.

Gymnastické cvičenia – prechod po lavičke s obratom. Chôdza po šikmej ploche, napr. po zavesenej lavičke. Výskok na 2 – 3 diely švédskej debny zo vzporu kľáčmo, z kľaku drep a stoj, prechod po lavičke s obratom, v sede, prípadne v ľahu vzad zdvíhanie plnej lopty.

Základy akrobatických cvičení

Kolíška na chrbte z drepu spojného, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s vystretými nohami. Návnik kotúľa vpred zo širokého stoja rozkročného.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, návnik chôdze po klzkej ploche, prípadne šmýkanie, sánkovanie sa na miernom svahu. V jarnom a v letnom období turistika, podľa možností v ktoromkoľvek ročnom období plávanie.

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Kolektívne činnosti

Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami.

Hudobno – pohybové hry

Rytmizovaná chôdza a beh v rôznom tempe udávanom učiteľom. Striedanie chôdze a behu podľa hudobného sprievodu (zvýraznený rytmus). Riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít. Nácvik točenia vo dvojiciach pri držaní sa za ruky v kombinácii učiteľ a žiak.

Kondičné a relaxačné cvičenia

Utvrdzovanie nacvičených cvikov z predchádzajúcich ročníkov.

Základné predmetové kompetencie

Aktivity sú zamerané na rozvoj rovnováhy, lateralitu a koordináciu pohybov. Výber telovýchovných aktivít je taktiež zameraný na upevňovanie už nadobudnutých schopností a zručností jednotlivých žiakov, doteraz vykonávaných pohybových aktivít a na ich rozširovanie.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Motivačné – vstupné a priebežné	Rozprávanie, rozhovor, motivačná výzva	Zmiešaná – skupinové vyučovanie;
Expozičné – Metódy mimovoľného učenia – napodobňovanie činnosti	Demonštrácia, pozorovanie, pochvala, povzbudenie, vysvetľovanie, pozorovanie,	cvičenie vo dvojiciach
Metódy priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov	hra, ukážky prostredníctvom premietania statických a dynamických obrazov	Hromadná – vyučovacia jednotka v telocvični, na školskom ihrisku; na školskom dvore,
Fixačné – metódy opakovania, precvičovania a zdokonaľovania nadobudnutých pohybových zručností	Cvičenie s náradím a na náradí, hra, súťaže	Cvičenie v prírode, Cvičenie v triede Vychádzky; Turistické vychádzky; Športové súťaže

1.10 Etická výchova 1. až 5. ročník

Predmet: Etická výchova

Časový rozsah: 1 hodiny / týždeň, 33 ročne

Ročník: piaty,

Forma štúdia: ISCED 1

Vyučovací jazyk: slovenský

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet etická výchova predstavuje vyskúšaný a overený model, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, učiť ich pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých.

Na hodinách etickej výchovy sa učiteľ snaží žiakom nahradiť chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáha im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učí ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Ciele predmetu

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu.

1.10.1 Rámcový obsah vzdelávania pre 5. ročník

Verbálna a neverbálna komunikácia

Spolupráca Zoznámenie sa medzi sebou. Hry a aktivity podporujúce spoluprácu.

Zrakový kontakt Uvedomiť si význam zrakového kontaktu. Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou, výrazom tváre a pod..

Úsmev Uvedomiť si význam úsmevu. Urobiť rôzne úkony s úsmevom, tie isté bez úsmevu (poprosiť, poďakovať, prikázať, ...).

Pozdrav Pozdrav je prejavom úcty, priateľstva. Pozdravom nadväzujeme kontakt. K pozdravu patrí aj zrakový kontakt a úsmev. Podanie ruky – správny stisk ruky, trvanie stisku ruky. *Otázka a prosba*

Osvojiť si základné prvky komunikácie. Otázka – môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom druhého, že nás zaujíma on sám, to čo robí, čo si myslí. Prosba – vedieť milo, skromne poprosiť, ale bez zbytočného ponižovania seba samého.

Podakovanie a ospravedlnenie

Osvojiť si základné prvky komunikácie. Podakovanie a ospravedlnenie sa, sú základné podmienky ľudského spolunažívania. Ospravedlniť sa ak sme sa dopustili chyby.

Rozhovor

Vedieť začať, udržiavať a ukončiť rozhovor. Zreteľný zrakový kontakt, primeraný výraz tváre, postoj prijímania a vysielania: orientácia tela k partnerovi, primeraná vzdialenosť, pokoj, zdržiavanie sa nedeckavých pohybov, neskákať druhému do reči.

Počúvanie Precvičiť pozorné počúvanie. Poukázať na komunikačné chyby. Pri rozhovore udržiavať zrakový kontakt s partnerom. Pri rozhovore s viacerými ľuďmi pozeráť striedavo na všetkých členov skupiny (modelové situácie).

Základné predmetové kompetencie

Základná škola s materskou školou, Hybe 691

Prostredníctvom princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárame pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezentujeme pozitívne vzory správania v literatúre i v každodennom živote.

Prežitú skúsenosť postupne žiaci rozumovo chápu a vytvárajú si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Stratégia vyučovania		
Metódy	Postupy	Formy práce
Motivačné vstupné a priebežné	Rozhovor, rozprávanie	Individuálna
Expozičné – transfer poznatkov, metóda priameho a sprostredkovaného prenosu poznatkov;	Demonštrácia, pozorovanie, vyvodzovací rozhovor, kontrolný rozhovor, vysvetľovanie, inštruktaž	Frontálna- Skupinová práca, Práca vo dvojiciach
Metóda viacnásobného opakovania informácie	manipulácia s predmetmi, napodobňovanie činností;	Hromadná – vyučovacia jednotka v triede, vychádzka
Fixačné – opakovanie a precvičovanie vedomostí	Opakovací rozhovor, ústne a praktické opakovanie	